

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 3 - IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 22. Januar 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Južna Italija -- svarilo za Evropo

Gladovanje in beda v krajih, ki so jih zasedli Anglo-Amerikanci — O prehrani sveta so „konferirali“ in niti Sicilije ne morejo nasititi — Produkcija živeža se v Ameriki znižuje — Posledice praznih obljub

PK-Kriegsber. Gräwe (PBZ — Sch)

Eichenlaubträger Oberstleutnant Priller,

Kommandore eines Jagdgeschwaders. Er ist der erfolgreichste Jagdflieger am Kanal und fliegt stets an der Spitze seines Geschwaders, das einst der jetzige Inspekteur der Jagdflieger, General Galland, führte, unablässig gegen den Feind.

Kdor je lansko leto pazljivo študiral potek političnih in vojaških dogodkov, se bo sigurno spomnil z barnumsko reklame napovedane »velike prehranjevalne svetovne konference v Hot Springsu v Zedinjenih državah«. V imenovanem mestu so se namreč sestali zastopniki Zedinjenih držav in Anglije ter njima pokornih vazalov, pri mizi so se pa znašli tudi zastopniki Sovjetije, ki so uporabili to priliko za postavljanje zahtev v pogledu preskrbe sovjetske vojske z živežem. Na omenjeni konferenci so na širokoustni način razpravljali o tem, kako bodo po svoji »zmagi« osigurali prehrano sveta, v prvi vrsti pa »okupirane« Evrope. Ko se tako oziramo po klavernih rezultatih konference v Hot Springsu, niti najmanj nečemo podcenjevati ogromnih agrarnih produktijskih možnosti Zedinjenih držav, Kanade, Južne Amerike itd. Povdariti hočemo le, da je bila konference v Hot Springsu velika prirediteljska reklama ali propaganda v sovražnem taboru. V času, ko niso imeli pokazati nikakih vojaških rezultatov, so morali pokazati vsaj nekaj sklepov. Ker jim je pa zmanjkalo političnih in vojaških napovedi, so se pač lotili tudi gospodarstva. To je bil pravi smisel konference v Hot Springsu in nič drugega, kajti mero-

dajni činitelji Anglije in Zedinjenih držav so dobro zavedajo, da je bila zadovoljujoča prehrana sveta po tej vojni pri zeleni mizi načelno pač sklenjena, vendar pa praktično ni izvedljiva iz cele vrste razlogov, ki jih še bomo omenili.

Ko so Anglo-Amerikanci lansko leto po hudih bojih zasedli Sicilijo in se v teku nadaljnjih borb pojavili tudi v Južni Italiji, je postala Evropa radovedna, kaj neki se bo zgodilo s prebivalstvom okupiranega področja »stališča preskrbe. Znano je, da je Nemčija zalagala Italijo v dnevih skupnega vojskovanja ne samo s premogom, ki ga Italiji primanjkuje na vseh koncih in krajih, nego tudi z dodatnim žitom iz vseh možnih evropskih žitnic. Sedaj je bila vrsta na Anglo-Amerikancih, da pokažejo v svojem okupiranem področju, kako neki je treba v smislu sklepev konference v Hot Springsu organizirati in zavarovati prehrano »osvobojenih Italijanov na tleh demokratične Italije«.

Anglo-Amerikanci so postopali točno v smislu sklepev konference v Hot Springsu. Najprej so zaplenili vse v Siciliji in v Južni Italiji se nahajajoče zaloge žita in drugega živeža. Kmetom so zaplenili živino, ovce itd. Izkazalo se je, da so bile vse obljube, ki so jih metali Anglo-Amerikanci na Južno Italijo v obliki vabljivih letakov, drzna in povsem gangsterska sleparija. Anglo-Amerikanci so namreč zamolčali, da imajo samo toliko prevoznih ladij, kolikor jih nujno rabijo za prevoz svojih čet in vojnega materiala. Na civilno prebivalstvo okupiranih krajev sploh niso mislili. Da, mislili so vsaj toliko, koliko mu bodo zaplenili in odvzeli. Ostalo pa ni samo pri zaplenbah živeža, živine itd. Za okupirane kraje so določili tako zelo nesorazmerni menjalni tečaj dolar-funt:lira, da so že v prvem zamahu izropali premoženje prebivalcev Južne Italije. Pa tudi to še ni zadostovalo. Kakor znano, imajo v Južni Italiji in na Siciliji na tisoče starinskih umetnin, čijih muzealna vrednost se niti ne da oceniti. Anglo-ameriški gangsterji so se vrgli takoj po okupaciji na te predmete, ki so jih takoj poslali s ladjami v Anglijo in Ameriko. Osvobojenim Italijanom pa niso odvzeli potrebnega kruha samo iz žitnih skladišč, temveč tudi v gostilnah, pekarnah itd. Angleški in ameriški vojaki so si s svojimi bajnimi plačami lahko kupovali, kar jim je bilo drago. Po gostilnah in restavracijah so požrli kratkomalo vse, tako da domačini niso imeli nikjer ne prostora in ne prigrizka. Tako je izgledala slika okupacije Sicilije in Južne Italije. Blagoslov te okupacije se je razlil na prebivalce Južne Italije tudi še v drugih oblikah. Tako na primer so Anglo-Amerikanci vzpostavili »demokratično svobodo«. To »svobodo« so takoj izko-

PK-Kriegsber. Eitel Lange (Sch).

Reichsmarschall Göring bei seinen Fliegern.

Reichsmarschall Hermann Göring auf einer seiner letzten Besichtigungsreisen. Auf unserem Bild kommt so recht die Verbundenheit Hermann Görings mit seiner Luftwaffe zum Ausdruck.

ristili komunisti, ki so prišli iz svojih mišjih lukenj na svetlo. Takoj se je pričelo preganjanje vseh nacionalno mislečih Italijanov. Anglo-Amerikanci so se porogljivo posmehovali nedolžnim žrtvam povampirjenega boljševizma, obnovljenega v senci okupatorskih banjonetov.

V času, ko so morali Južni Italijani na črni borzi plačevati 40kratni znesek normalne cene za kilogram kruha, v času, ko jim je anglo-ameriška organizacija Amgot dajala na dan in osebno samo 125 gramov kruha, ni bilo nič čudnega, da se je v izstradanem in telesno neodpornem prebivalstvu začel mahoma pojavljati pegasti legar. Torej ne samo glad, temveč tudi nalezljive bolezni. In tudi tu se je izkazala vsa nezmožnost anglo-ameriške okupacije. Anglo-Amerikanci so prinesli čez veliko lužo medicamente in sanitetni material za svojo vojsko, niti najmanj pa niso mislili na potrebe prebivalstva, ki ga prepuščajo gladi in umiranju. To je posledica velikih obljub, ki so ostale do zadnje neizpolnjene. Južnoitalijansko prebivalstvo trpi sedaj pod anglo-ameriško okupacijo nepopisno bedo. Ljudje umirajo po mestih in na deželi na stotine in tisoče, okupacijske oblasti pa ne morejo pomagati, ker jim je vojskovanje in preskrba vojske nujnejše nego vsak ozir na prebivalstvo okupiranih področij.

Južna Italija je torej po vsem tem, kar je doživela doslej v svojem »demokracičnem raj«, resno svarilo vsej Evropi. Nič čudnega torej ni, če ugotavlja dopisnik londonskega lista »Times«, da zavezniška organizacija Amgot kljub vsem naporom ne more osigurati prehrane Južne Italije. Ako februarja ne pride v Južno Italijo pošiljke živeža, se je po mnenju angleškega časnika bati katastrofe. V mučni situaciji, v kateri se sedaj nahajajo, bi hoteli Angleži zvaliti krivdo za gladovanje v Južni Italiji na druga ramena. V isti sapi namreč zatrjuje dopisnik »Times«, da bodo vladi maršala Badoglija poverili vse upravne posle, upajoč, da bo njen upravni stroj imel več sreče in uspeha pri obnovi gospodarskega življenja zasedene Italije kot pa organizacija Amgot. Angležem in Amerikancem se je sedaj, ko so Južno Italijo popolnoma izpljačkali, vendarle posrečilo, najti grešnika v osebi izdajalca Badoglija, ki bo nekako odgovarjal za celokupno katastrofo prebivalstva. To je tipičen angleški primer, kakor ga najdemo povsod v 300letni zgodovini angleškega izrabljanja svetovnega bogastva. V najbolj drastični obliki se je to pokazalo v Indiji. Angleška demokracija se je tudi v Hot Springsu široko ustila glede svojega prispevka k prehrani sveta, toda sama ne more prehranjevati niti pokrajine bogate Indije.

Spričo dejstva, da takozvani zavezniški pri našajo v okupirana področja samo glad in bedo, je povsem naravno, da se svet interesira za prehranjevalno stanje po tej vojni. Glasovi, ki prihajajo v tem oziru iz sovražnega tabora, niso nič razveseljivi in dokazujejo, da zlasti v bogati Ameriki nimajo nikakih predpogojev za preskrbo sveta. Veseli naj bodo, ako jim bo uspelo nasititi svoje lastne narode. Tako piše severoameriški list »Saturday Evening Post« v članku, ki se bavi s prehrano sveta po vojni, da se znižuje agrarna produkcija kljub širokoustnim izjavam ameriške in angleške vlade vedno bolj in bolj. V Severni Ameriki so našli pšenice komaj 20 odstotkov izpod povprečnosti, kar nikakor ne pospešuje upanja na izboljšanje splošnega položaja. Končno se list še huduje nad posameznimi uradi in ministrstvi, ki s svojimi večnimi spori onemogočajo izvedbo slehernega pametnega načrta.

V Evropi vemo, da jamči Nemčija s svojo umno prehranjevalno politiko za prehrano vseh dežel, ki so posredno ali neposredno vključene v njenem obrambnem potencialu.

Moskva odklonila izjavo londonskih Poljakov

Stalin se ne mara pogajati z emigranti — Anglija in Amerika sta pustili emigrirane Poljake zopet na cedilu

Te dni je sovjetska agencija Tass odgovorila na izjavo, ki so jo par dni poprej v Londonu objavili poljski emigranti. V tej izjavi uradne agencije Tass odklanja Moskva vsako debato s poljskimi emigranti v zvezi poljsko-sovjetskega spora kratkomalo s motivacijo, »da se Sovjetska Unija nikakor ne more začeti pogajati z vlado, s katero je prelomila diplomatske odnose«. Sovjetska vlada podtika nadalje poljski emigrantski vladi, »da nima želje po obnovi dobrih sosedskih odnosov do Sovjetske Unije«.

Iz vsega tega je razvidno, da se Moskva nikakor ne bo pogajala s poljsko emigrantsko vlado v Londonu. Sovjetska vlada je dala tem Poljakom razumeti z vso odkritostjo, da poljsko vprašanje zanjo ni nikak predmet razpravljanja. Kremlj je na ta način znova dokazal, da cinično zavrača vse poskuse, zoperstaviti se boljševizaciji Evrope. V tem oziru je značilno, da je dobila poljska emigrantska klika — čeprav je pod anglo-ameriškim pritiskom dala Moskvi obilne koncesije v smislu teheranske konference — gladko zaušnico sovjetov.

Poljska emigrantska klika v Londonu si

je sedaj menda že na jasnem, da je pomoč Anglije in Zedinjenih držav, na kateri naj bi se bila nekoč zgradila bodočnost Poljske, popolnoma brezpomembna, ker so vsi boljševiki za slučaj zavezniške zmage zagotovili s strani svojih anglo-ameriških zaveznikov svobodne roke v Evropi. Zlasti je za Poljake poučno, če bodo malce razmišljali o mesecih tik pred izbruhom vojne l. 1939, ko so se dali nahujskati radi Anglije v vojno, ne da bi pomislili, v kakšno hazardno igro so se spuščili. Takrat je šlo samo za vrnitev mesta Danzig Reichu. To ni bil nikak razlog za vojno, in sicer tem manj, ker ta vrnitev niti najmanj ni tangirala suverenosti in integritete Poljske. Toda Anglija je hotela vojno, da bi lažje ribarila v kalnem, Poljska pa je morala dobaviti vzrok za vojskovanje.

Najsi izpade poljsko-sovjetski spor tako ali tako: vojnih dogodkov nikakor ne bo preokrenil. Odločitev ne bo padla ne v Londonu in ne v Moskvi, padla bo samo na bojišču. Nemška vojska bo skrbela tudi za naprej, da poljski narod, ki živi mirno v generalnem guvernementu, ne bo doživel usode, kakor mu jo je namenila Moskva ob izrecni privolitvi Anglije in Amerike.

Deset milijonov dolarjev na uro

Kako Roosevelt razmetava ameriško ljudsko premoženje — Leta 1943 je izdala več kot Zedinjene države v 150 letih

Nemški tisk poroča preko Zeneve: Ameriški kongres je sprejel drugi stornijarni budget prezidenta Roosevelta z največjo kritiko. V kongresnih krogih želijo, da bi se zmanjšali vojni izdatki za 25%, splošni upravni stroški pa za 15%. Vodja večine reprezentantske zbornice Max Cormick, je izjavil, da je izven dvoma, da bo kongres izglasoval za vojskovanje res potrebne kredite, toda demokratje in republikanci bodo vse izdatke nato strogo pregledali, da-li so upravičeni ali ne.

Angleški list »News Chronicle« je izračunal, da je ameriška vlada v letu 1943 do 1. januarja 1944 izdala več denarja za vojne svrhe kot so izdale Zedinjene države Severne Amerike v prvih 150 letih po svoji ustanovitvi. V letu 1943 so znašali samo vojni stroški 83 milijard dolarjev. To je povprečno deset milijonov dolarjev na uro. Ameriško finančno ministrstvo pa je od ustanovitve leta 1789 do leta 1926 izdalo za vse upravne stroške komaj 87 milijard dolarjev. Kritika kongresa, ki se ima sedaj baviti s stornijarnim budgetom, je torej ne samo upravičena, temveč tudi razumljiva.

Nemški in evropski kmetje bodo tudi letos s trdim delom in z žilavo zagrizenostjo zavarovali našo prehrano. Južna Italija nam je tedaj svarilo in nauk, da Evropa nima od zunaj pričakovati nič drugega kot bedo in lakoto. Zmagovita Nemčija pa prinaša lastnemu narodu in ostalim Evropejcem vse tisto, kar potrebujejo za svoje dnevno življenje.

Potresna katastrofa v Argentini

Iz Buenos Aires-a, glavnega mesta Argentine, je prispela 17. t. m. vest o strahoviti potresni katastrofi, ki je skoraj do 90 odstotkov porušila mesto San Juan, glavno mesto pokrajine istega imena. Po vestih, ki so naknadno dospjele v Evropo, je nesreča mnogo večja, kot se je domnevalo. Po uradnem poročilu je med drugim porušena vladna palača. Porušena je tudi katedrala in ostale cerkve. Uradi ne poslušajo več, mesto je brez električnega toka, plina in vode.

Listi od nedelje zvečer, ki so izšli v glavnem mestu Argentini, pišejo, da so našli okrog tisoč mrtvih. »Critica« je zabeležila celo 3500 mrtvih in 7000 ranjenih. V posebnih vlakih so pripeljali v mesto Mendoza 2000 ranjenih. Potres je nastal v soboto ob 20.45, in je trajal do 20.55 ure. Odigrali so se trije silni sunki, od katerih je trajal vsak po eno minuto. Takoj je nastala popolna tema. Na cestah so se pokazale prve velike razpokline in kmalu nato so izbruhnili prvi požari. Najmanj poškodovana je bila vojašnica, zato je komandant polka lahko takoj začel z reševalnimi ukrepi. Medtem so improvizirali na trgih mesta lacarete, kjer so maloštevilni zdravniki, ki niso bili sami poškodovani, z nadčloveškimi naporii ovijali rane itd. V San Juan je prispelo že več vlakov z medicamentii, obleko, šatori itd. Iz mesta Buenos Aires so odletela takoj letala z zdravniki in bolniškimi sestrami. Vse bolnišnice Argentine prispevajo medicamente, kirurške instrumente itd. Argentinska vlada je odredila splošno narodno žalovanje. V to svrhu je prepovedala vse gledališke predstave, predvajanje filmov in so zaprli tudi vsa ostala zabavišča. Argentinski radio prenaša samo resno glasbo. Prezident Ramirez je obenem otvoril veliko nacionalno denarno zbirko za po potresu prizadeto prebivalstvo mesta in pokrajine San Juan.

Druck und Verlag, Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. - Verlagsleitung Eggo Baumgartner. Haupt-schriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Druck. Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsgebeldes

KK-Schießen der Deutschen Jugend in Murau

Aufnahme: Weissensteiner

Spodnještajerski sportniki kot gostje mesta Murau

Lep potek smuških tekem organizacije Deutsche Jugend

Letošnje smuške tekme organizacije Deutsche Jugend so se vršile prvič izven področja Spodnje Štajerske. Začetek je bil dne 15. in 16. januarja v idealno ležečem mestu, ki je sedež Kreisa Murau-Stolzalpe, kjer so našim mladim gostom v čast razobesili zastave ter kakim 130 fantom in dekletom priredili prigrizek sprejem.

Uvodoma je treba naglasiti, da so se zimsko-sportne tekme spodnještajerske mladine vršile letos brez običajnih predhodnih tekem v okviru Banna, ker je pomanjkanje snega na Spodnjem Štajerskem to onemogočilo. Radi tega je ceniti uspehe, ki jih je naša mladina dosegla v Murau-u, še višje.

Prireditve, ki sta jo mladina in prebivalstvo gostoljubnega gornještajerskega mesta z velikim zanimanjem pričakovala, so otvorili v soboto, dne 15. januarja, na slovesen način, in sicer na Adolf-Hitler-Platz-u, ki je bil ves v zastavah. Kreisleiter Amberger je pozdravil spodnještajerske goste, želeč jim prijetno bivanje na Gornjem Štajerskem ter najboljše uspehe pri smučarskih tekmah. Nato je mladini spregovoril še Bannführer Schilcher ter otvoril tekmo.

Po zaobljubi tekmovalcev je na Frauenalmu štartal odhodni tek ali Abfahrtslauf, ki je kljub neugodnim snežnim razmerjem dosegel lepe uspehe: Deutsche Jugend, razred A: 1. Fröhlich Herbert, LBA Marburg, 6.15.5, 2. Koschetz Anton, Cilli, 7.30. Klasse B: 1. Tekautz Raimund, Cilli, 6.57.6, 2. Prach Alex, Marburg-Land, 7.01.8. Jungvolk: 1. Sevlitschar Johann, Marburg-Stadt, 4.13.5, 2. Rungaldier Rainer, Marburg-Stadt, 4.34. Mädel: 1. Hofbauer Lisl, BJF Marburg, 5.59, 2. Haller Franz, Praxberg, 6.38. Mädelwerk: 1. Hochfellner Stanzi, Luttenberg, 9.12. Jungmädel: Malleck Inge, Cilli, 8.09, 2. Novotny Jermilla, Marburg-Stadt, 8.17.2.

Prvi dan popoldne je imelo moštvo s štartom na Bad-Wiese streljanje KK-Schießen, pri katerem je moštvo Marburg-Land doseglo prvo nagrado. Drugo nagrado si je izbojeval Trifail.

Zvečer so imeli udeleženci tekem sestanek v dvorani gostilne »Zur Sonne«, kjer je mu-

rauska mladina pokazala spodnještajerskim gostom izvlečke iz svoje ožje domovine ter s tem ponovno potrdila povezanost Gornje Štajerske s Spodnjo Štajersko.

Drugi dan sportne prireditve se je začel z jutranjo proslavo na dvorišču grada Ober-Murau, ki sta ji prisostvovala tudi Kreisleiter in Stabsleiter Skerbisch od urada Gebietsführung Steiermark. Jutranji proslavi je sledila točka Torlauf kot zaključek tekem, ki je ponovno pokazala znanje in voljo Spod-

nještajercev, da tudi v zimsko-sportnem udeleževanju ne zaostajajo za svojimi tovariši v ostalih delih Reicha. Rezultati so tudi tukaj dovolj zgovorljivi:

Deutsche Jugend, razred A: 1. Mooshammer Franz, LBA Marburg, 80.11, 2. Koschetz Anton, Cilli, 83.02. Deutsche Jugend, razred B: 1. Tekautz Raimund, Cilli, 74.10, 2. Prach Alex, Marburg-Land, 81.05. Jungvolk: 1. Sevnitschar Johann, Marburg-Stadt, 55.17, 2. Tschetinar Hans, Cilli, 61.07. Mädel: 1. Lisl Hofbauer, BJF Marburg, 88.09, 2. Frey Hilde, Marburg-Stadt, 117.09. Jungmädel: 1. Doboczky Lisl, Marburg-Land, 141.04, 2. Malleck Inge, Cilli, 169.08.

V kombinaciji so si priborili v nižje navedenih razredih prva mesta, in sicer:

Deutsche Jugend, razred A: 1. Mooshammer Franz, LBA Marburg, 10.13.1, 2. Koschetz Anton, Cilli, 10.16.4. Deutsche Jugend, razred B: 1. Tekautz Raimund, Cilli, 9.27.6, 2. Kantutschar Eduard, Cilli, 10.22.2. Jungvolk: 1. Sevnitschar Johann, Marburg-Stadt, 6.06.9, 2. Tekautz Eduard, Cilli, 7.03.4. Mädel: 1. Hofbauer Lisl, BJF Marburg, 8.16.8, 2. Haller Franz, Praxberg, 10.48. Jungmädel: 1. Doboczky Lisl, Marburg-Land, 13.25.8, 2. Malleck Inge, Cilli, 13.48.6.

Slavnosten zaključek spodnještajerskih smuških tekem v Murau-u je tvorila počastitev zmagovalcev v tekmi na Adolf-Hitler-Platz-u. Zaključne besede je govoril Bundesjugendführer ter se predvsem zahvalil vsem službenim mestom v Murau-u in organizaciji Hitler Jugend za vzorno podporo pri organiziranju tekem. Razdelitev nagrad, med katerimi sta se nahajali tudi nagradi Kreisleiterja in Landrata iz Murau-a, je mlade zmagovalce zelo razveselila.

Tako so bile tudi letošnje smuške tekme organizacije Deutsche Jugend, ki so izvršile tudi izbiro moštva za tekmo Gebietswettkämpfe, ki se bo vršila v Schladmingu, popoln uspeh. Uspeh je pa predvsem pokazal dvoje. Prvič, da so doseženi uspehi brez predhodnega treniranja v nekaterih primerih lanske prekosili, in drugič, da imajo tekme, prirejene v drugem okolju, tudi marsikaj dobrega na sebi. Norbert Jeglitsch

Stalin ima svobodne roke v Vzhodni Evropi

Posledica odklonilnega odgovora na naslov londonskih Poljakov — Anglija in Amerika sta mnogo izgubili na ugledu pred svetom

Na drugem mestu poročamo o odgovoru, ki ga je bila dala moskovska agencija Tass na naslov londonske poljske emigrantske vlade. Sedaj poročajo dopisniki švedskih listov iz Washingtona, da je surovo-odklonilni odgovor Moskve Poljakom, napravil v ameriški prestolnici še jačji vtis, kakor pa v Londonu. V Washingtonu — tako piše list »Stockholms Tidningen« — nikakor ne prikrivajo dejstva, da je položaj zelo resen. Sovjetski odgovor je vsekakor udarec za angleško politiko. V Washingtonu so iznenadeni, da Moskva ni poprej sporočila angleški vladi svojih pogledov na poljsko vprašanje. V Washingtonu nadalje priznajo, da more roditi zlom sporazuma med Sovjeti in Poljaki v bodoče zelo usodne posledice. Vsekakor da je prestiž ali ugled Zedinjenih držav ogrožen.

Dopisnik omenjenega stockholmskega lista priznava nešminkano, da Anglo-Amerikanci sedaj ne morejo izgovoriti nikakega pritiska na Stalina, ker hoče Stalin rešiti vzhodno-evropska vprašanja brez vsakega vmešavanja zapada. Sramotnejša pač ne more biti slika položaja, ki ga zavzemajo Anglo-Amerikanci v taboru takozvanih ujedinenih narodov. Sedaj je odstranjen poslednji dvom. Sedaj je poučen tudi poslednji med tistimi maloštevilneži, ki so le še verjeli, da se bosta Anglija in Amerika, ki sta svojetčasno pognali Poljsko v vrtnec sedanje vojne, zavzeli za Poljake. Anglo-Amerikanci ne samo, da ne morejo pritiskati na Stalina, temveč je jasno, da tega tudi ne marajo. Anglo-Amerikanci si sploh ne morejo pomagati. Ameriška vlada je sicer spre-

jela vlogo posredovalke med Sovjeti in med londonsko poljsko emigrantsko skupino. Nastane torej vprašanje, ali bodo Amerikanci prejeli iz Moskve tudi tako odločno odklonilni odgovor, kakor so ga v poljskem vprašanju prejeli Angleži. Morda bo Moskva napram Washingtonu nekoliko bolj vljudna. Toda o tem, da Moskva ne bo napravila v poljskem vprašanju niti najmanjša koncesije, menda ne more biti nikakega dvoma več. To vedo danes v Londonu prav tako kakor v Washingtonu. Londonska poljska emigrantska skupina je v očeh Stalina zapreka na poti do ustanovitve boljševiške Poljske, zato mora izginiti, Anglija in Amerika pa ji morata obrniti hrbet. Sovjetom je pri tem popolnoma vseeno, da-li izgubita Anglija in Amerika v svojih odnosih do emigrantskih odborov svoj ugled ali prestiž. Vsa nemoč Anglije in Amerike pa veje še iz neke druge ugotovitve, ki jo objavlja »Svenska Dagbladet« z neko vestjo iz Amerike. Po tej ugotovitvi se v Moskvi, Kairu in v Teheranu ni govorilo niti o Poljski, niti o vprašanju Baltika. Amerikanci so smatrali ta molk napram sovjetom kot koncesijo. Od tistega časa dalje pa so začeli v Kremlju sklepati takozvane enostranske pogodbe. Ameriška vlada ni hotela, niti mogla preprečiti tak razvoju, toda upala je, da se bodo ti dogovori (med drugim Benešev pakt) sklenili v sporazumu z ostalimi zavezniki in v okviru splošne pogodbe. Končno sta tudi Anglija in Amerika dovolili Sovjetiji soddločanje v vprašanjih sredozemskega prostora, čeprav je bil ta prostor doslej samo čisto angleška zadeva. Ni-

Nemčija brani svobodo Evrope

Pomembne besede, ki jih je spregovoril Alfred Rosenberg v Pragi — Nemško pojmovanje politične svobode

Te dni je imel Reichsleiter in Reichsminister Alfred Rosenberg v Pragi v okviru svečanosti NSDAP mnogo občudovano predavanje o nemški in evropski svobodi. Obramba te svobode, tako je dejal minister Rosenberg, ni samo Nemčije, temveč vseh evropskih narodov. Sovražniki Reicha objublajo v svoji agitaciji osvoboditev kontinenta od diktature. Z nemške strani je k temu povedati odločno sledeče:

V političnem življenju na zunanji ni absolutne svobode. Vsaka državna suverenost je omejena po »sosedih in nasprotnikih. Tudi najjačja velodržava mora računati s pravicami drugih velesil in občeštev. V 19. stoletju so ravno tiste sile — tako je dejal Alfred Rosenberg — ki so nas hotele »osvoboditi«, pogazile vse samo ob sebi razumljive pravice narodov potom združitve zlata in denarja, kakor še nikdar prej v zgodovini. Nauk o svetovnem gospodarstvu z vrhovnim vodstvom pomeni načelno uničenje vseh narodnih gospodarstev. Zahteva po svetovni policiji, ki jo povdarjata zlasti London in Washington, pomeni, da bi nekdo vodil to policijo. S tem, da hočejo na frimasonsko-humanistični podlagi ustanoviti neke vrste svetovno republiko s svetovnim prezidentom, ne priznavajo svobode samo drugim narodom, temveč dokazujejo tudi stopnjevanje, blazno potrebo osebnega zadovoljstva posameznih osebosti, ki jih je eksponiral židovski plutokratski svet.

Politične sile 19. stoletja evropskim narodom niso prinesle svobode, temveč razredno borbo in kapitalistično izžemanje. Odgovor je bil štrajk. To so bili kolektivni ali množinski pojavi, ki niso imeli nič skupnega s svobodo. Danes, ko je razdobje liberalizma za nami, lahko ugotovimo, da liberalna država sploh ne more jamčiti za svobodo narodov. Niti Zedinjene države niti Anglija

nista dali svobode svojim narodom. Truisti in koncerni so vladali nad narodi, trajna kriza brezposelnosti pa je dokazala, da niso imeli v teh državah niti svobode pri delu. Da je tudi komunizem samo množinsko zasujenje in nekaj kapitalizem od spodaj navzgor, je dokazala beda sovjetskih narodov. Voja, ki so jo pričele kapitalistične države, je bila le nekaj beg pred grozečim položajem. Kljub vsemu bogastvu Amerike je skupna moč tamkaj tako padla, da se ozirajo truisti in koncerni po novih tržiščih. Tudi boljševizem hoče uničiti svobodo evropskih narodov, da bi se tako obdržal doma na krmilu. Svetovni kapitalizem in svetovni boljševizem nista nikaka svetovno-nazorna nasprotnika, temveč konkurenta. O kaki svobodi ni govora ne v plutokraciji in ne pod boljševizmom.

Politična svoboda, kakor jo razumejo v Nemčiji — je dejal Rosenberg — odgovarja veličini in vpostavnosti posameznih narodov, duhovna svoboda pa pomeni šanso tudi za male narode, ker je svoboda zelo daleč neodvisna od množine. Pojem nacionalizma je torej treba vrednotiti od znotraj in ga gledati kot moč, ki deluje na znotraj. Ako se torej Nemčija danes bori proti tem grozečim nevarnostim, s tem ne brani samo svobodo nemškega, temveč tudi evropskega duha. Šele sedaj, v uri največje nevarnosti, se zavedamo sočne veličine svobodnega evropskega duha. Mi ljubimo to staro, lepo Evropo tudi tam, kjer ljudje tega še niso zapopadli. Vsi volaki Evrope držijo danes svoj častni ščit proti zločinem iz zapada in vzhoda, ki nas hočejo oropati svobode in nas gmotno iztrebiti. Za vse Nemce in Evropejce — tako je zaključil svoja izvajanja dr. Rosenberg —, ki se zavedajo usodne ure svoje svobode, velja samo eno pravilo: V prah z vsemi sovražniki našega ljubljenega, častljivega evropskega kontinenta!

Spodnještajerci

V soboto, dne 22., in v nedeljo, dne 23. januarja 1944, bo cestna zbirka za Krieger-Winterhilfswerk, ki jo priredi Gau Steiermark. Kakor vedno, se bomo tudi tokrat postavili vsi ter prispevali v to plemenito in nad vse koristno stvar, da ne bomo zastajali za drugimi Gavi.

na boljševiške mase, temveč bi sama zdrknula na globoko raven mase zmagovalcev. Nešteti množinski grobovi in deportacije bi bile v tem slučaju geslo dneva. Zapadna kultura bi morala umreti, da bi živel boljševiški režim.

* **Važno za delodajalce.** Oblasti razglasaajo, da morajo ob začetku koledarskega leta vsi delojemalci, to so delavci in nameščenci, kakor tudi ob začetku vsakega novega delovnega razmerja, svojim delodajalcem, to je voditeljem podjetij, kjer so zaposleni, oddati svoje davčne karte ali Lohnsteuerkarte, ki jih dobijo od svojih davčnih uradov. Tistim, ki bi tega predpisa ne upoštevali, morajo delodajalci zaračunavati in odtegovati višje davke ter je v interesu vseh delojemalcev, da ne pozabijo to zadevo spraviti v red.

* **Razstava »Der Luftterror«** v Marburgu. Dne 28. januarja 1944 otvorijo v Marburgu v zborovalni dvorani Ortsgruppe VI razstavo o letalskem terorju, ki bo trajala do 13. februarja 1944. Zahrbni napadi anglo-ameriških zračnih bandidov na naša mirna bivališča so vzdramili vse sile našega naroda. Ogled razstave bo nudil živo in stvarno sliko učinka sovražnega terorja, videlo se bo pa tudi sredstva, ki nam služijo na razpolago za uspešno obrambo in zoperstavljanje slepi uničevalni besnosti naših sovražnikov. Obiskovalci bodo lahko videli veliko primerov o praktični gasitvi požarov, ki jih povzročijo zažigalne bombe in to iz praktičnih primerov v področjih, ki so jih doživeli. Obisk te razstave ni samo zanimiv za vsakega človeka, temveč tudi poučen in koristen ter je za ogled sedaj priložnost, ki jo naj izkoristijo vsi.

* **Nikolaus Horthy** mlajši v državni službi. Drugi sin upravitelja madžarske države, Nikolaus pl. Horthy mlajši, je na predlog ministrskega predsednika kot aktivni državni uradnik dodeljen za osebno službovanje pri državnem upravitelju. Da vojne napovedi Brazilije Madžarski je bil poslanik Madžarske v Braziliji.

* **Sonce, zrak in sneg.** Po razstavnih omarih organizacije Steirischer Heimathund se vsak mesec lahko vidi nove slike, ki govorijo o delovanju organizacije Deutsche Jugend na Spodnjem Stajerskem. Enkrat 60 slik prikazuje Wehrtüchtigungslager naše mladine, potem pa zopet dela po raznih delavnicah. — Slike, ki jih vidimo trenutno, so označene z napisom »Untersteirische Jugend holt sich Schaffenskraft und Arbeitsfreude auf den Erholungsagern der Deutschen Jugend im Ennstal«, nam kažejo življenje in vrvenje poklicno delujočih fantov in deklet v počitniških taboriščih. V sredini postavljena slika predstavlja lepoto zgorajštajerskih planin.

V tem aromatičnem zraku morajo lica naših fantov in deklet dobiti zopet zdravo barvo. Da jim tam potekajo dnevi v veseli taboriščni skupnosti, nam potrjujejo druge slike. Za jutro pozdravlja lepo petje. Preko dneva sledijo igre, sport, sončenje, veliko spanja in dobra hrana. Zaključek dneva se izraža v prireditvah takozvanih domačih večerov ali Heimabend, ki se znanjajo naše fante in deklete z nemško preteklostjo in sedanjostjo. — Doslej se je vršilo že 22 taboriščnih odsekov, vsak za 19 poklicno delujočih deklet v St. Gallen-u, in vsak za 35 poklicno delujočih fantov v Weissenbach-u. Taborjenja pa se ne vršijo samo v letnem času, temveč tudi pozimi, ko so male hiške Ennstal-a močno zažene.

Usoda Francije povezana z usodo Evrope

Nedavno je imel Reichspressechef dr. Dietrich kot odgovorni vodja celokupnega nemškega tiska pomemben govor pred francoskimi časnikarji v Parizu. Dr. Dietrich je govoril o zavezniških obljubah glede »osvoboditve Francije« in je dejal med drugim, da se je lažljivost anglo-ameriške agitacije med Francozi in Italijani manifestirala pač najbolj v Južni Italiji in v Francoski Severni Franciji, kjer vladajo namesto obljubljenе svobode glad, beda, stiska, rušenje in teror. To je grozna stvarnost, ki grozi vsem tistim, ki verjamejo tej agitaciji.

Reichspressechef dr. Dietrich je nato slikal francoskim časnikarjem sliko nove, velike, napredne in socialne ideje, ki je porojena iz evropskega duha — otvorila človeštvu pot v boljšo bodočnost. Ideja, ki jih izbežajo nasprotniki danes kot zastave neke boljše bodočnosti, so že davno dogospodarile. Ta stara in prestana zdravila danes niso nikake medicina, pač pa strup za narode. Stari svet se pogreza pod težkimi streljaji sedanje vojne. Iz teh streljav pa se poraja nov svet, ki je že odkazal socialnim in naprednim zahtevam človeštva pota skozi stoletja.

Sele tedaj, ko bomo izvojevali to zmago, bodo narodi Evrope deležni blagoslova tega razvoja v

smeri k nacionalnemu redu in socialni pravičnosti, za katero se morajo še danes tako težko boriti. Nikdo ne more pričakovati, da bomo uresili tako delo miru sredi vojne, saj so nam vojno vsilili samo radi tega, da bi preprečili takšen razvoj.

Tudi bodočnost Francije — tako je nadaljeval dr. Dietrich — ni povezana s preteklostjo in tudi ne s silami, ki žele uničiti Evropo, temveč usoda Francije je neločljivo povezana z obnovo evropskega kontinenta. Nikakega dvoma ne more biti o tem, kaj bi imela Francija pričakovati od zmage protievropske koalicije. Južnoafriški premijer general Smuts je nedavno povedal z njemu lastnim cinizmom, kaj mislijo v taboru zaveznikov o Franciji. Dejal je: »Francija je umrla in jo je treba smatrati še dolgo časa kot odpravljenega«. To je sodba sovražnikov kontinenta o usodi Francije. Ta usoda bi se zares izpolnila, ako moč našega meča tega ne bi zamogla preprečiti.

Sven Hedin o vlogi Nemčije

Veliki švedski raziskovalec Sven Hedin je imel te dni razgovor z urednikom berlinskega lista »Lokal-Anzeiger«. Za uvodoma je izjavil Sven Hedin sledeče: »Nemčija je edina sila, ki bo rešila ne samo Evropo, temveč celokupno človečanstvo najstrašnejše sramote, ki jo je svet kedar koli doživel, namreč boljševizma«.

V svojih nadaljnjih izjavanjih se je izrekel celoasi učenjak proti skupnim uničevalnim načrtom Anglo-Amerikancev in sovjetov proti evropskemu kontinentu, pri tem pa povdarja, da bi utegnili postati Anglija v slučaju boljševizacije kontinenta zelo lahko plen boljševizma. Ako bi po njegovem mnenju uspelo Sovjetski Uniji razrušiti Nemčijo, bi se boljševikom odprla pot do Kanala, Atlantika in Sredozemskega morja. Sven Hedin je pa trdno prepričan, da bo slavna nemška vojska zajela naval boljševizma ter tako rešila Evropo. Obenem je Sven Hedin opozoril na posledice, ki bi nastale v slučaju boljševiške zmage za svet in za celokupno kulturo. Ne samo v Srednji Evropi, tudi na polotokih severa in na jugu bi pričela boljševizacija v nezasišano fantastičnem obsegu. Čeprav šteje Evropa dvakrat toliko prebivalcev kot Sovjetska Unija, ne bi visoka evropska kultura udarila svojega pečata

kakor se tedaj ni čuditi, da vlada v Londonu prav tako kakor v Washingtonu zagrenjenost glede cinizma Moskve.

Najbolj biamirana pa je vsekakor Anglija. Po določa je, da si Anglija ne bo več marala amoditi prstov v ognju poljskega vprašanja in da bo sedaj vse to popolnoma prepustila boljševikom. Odkar so Anglo-Amerikanci v Teheranu podpisali Stalino blanko-menico, ki izroča Evropo za slučaj zavezniške zmage boljševikom, nimajo več besede soddločanja v evropskih zadevah. Anglija in Amerika rabita krvavo Sovjetijo, zato morata storiti vse, da obranita Stalina pri dobri volji. Poljsko-sovjetski konflikt je na klaverni način demonstriral odvisnost anglo-ameriških plutokratov od boljševizma. Izkazalo se je, da se London in Washington tresesta, kadar toliče Stalin po mizi in kadar sporoča svoje želje v obliki diktata.

Vsi sovjetski poskusi prodora izjalovljeni

Zadnje dni je zopet oživel sever vzhodne fronte — Sovražnik tudi v preteklem tednu ni izvajal nikakih strateških uspehov

13. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da se se severovzhodno od Kerča izjalovili močni sovjetski napadi. Nemške čete so v srđitih bojih, trajajočih ves dan, odbile tudi napade, ki jih je naperil sovražnik proti nikopol-skemu mostišču. Krvavo so bili nadalje odbiti sovjetski napadi jugozapadno od Dnjepropetrov-ska. Zapadno od Kirovograda je obnovil sovražnik 12. t. m. svoje silovite napade z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami, vendar so bili vsi njegov napadi odbiti. Medtem so uspešno napredovali lastni nemški napadi v področju Pogrebišča. Zapadno od Berdičeva so se zrušili obnovljeni sovjetski napadi. Zapadno od Novoograda Volinskega in Sarnija so se nemške čete trdo borile s prodirajočimi sovražnimi silami. Pri Rečici so se medtem odigravali težki boji. S težiščem severozapadno od mesta so se pri Vitebsku izjalovili vsi sovjetski poskusi prodora nemške fronte. Močnejše napade sovjetov so nemške čete odbile tudi pri Nevelu.

14. januar: Pri Kerču odbiti močni sovražni napadi. Na nikopolskem mostišču je sovražnik razširil svoje napade na druge odseke, toda nemške čete so jih odbile v težkih bojih. Zapadno od Kirovograda so nemške čete razbile več sovjetskih skupin. V protinapadu je bila pri tem zamašena neka odprina. Jugozapadno od Pogrebišča so Nemci zavržili sovjetov v protinapadih na svoja izhodišča. Zapadno od Berdičeva je vdrla neka sovjetska skupina v nemško ozadje. Tu so jo Nemci, uničujoč 5 sovražnih tankov in naskočnih topov, uničili. Jugozapadno in zapadno od Novoograda Volinskega so se nemške čete žilavo upirale prodirajočemu sovražniku. Medtem, ko je sovražni pritisk pri Rečici ostal neizpremenjen, je ta pritisk popustil pri Vitebsku. Pri Nevelu je sovražnik hudo napadal tudi 13. t. m., toda njegove napade so odbile nemške čete v trdih bojih. 13. in 14. januarja so Nemci uničili 335 sovjetskih tankov.

15. januar: Izjalovljeni sovjetski napadi pri Kerču, na nikopolskem mostišču in pri Dnjepropetrovsku. Ista elika je bila pri Kirovogradu in Saškovu. Uspešni protinapadi Nemcev so bili zabeleženi pri Pogrebišču. Pri Berdičevu sta bila uničena dva sovjetska polka. Pri Novogradu Volinskem in pri Sarniju je sovražnik še vedno močno pritiskal. Sovjetski napadi so se nadalje izjalovili pri Rečici in pri Vitebsku. Severno od Nevela, severno od jezera Ilmen in pri Oranienbaumu so pričeli sovjeti napadati z močnimi silami, toda brez uspeha.

16. januar: Poročila pravijo, da so se izjalovili sovjetski napadi pri Kerču in Nikopolu. Pri Kirovogradu so nemške čete zaustavile sovražnika v srđitih bojih. Uspešne operacije so Nemci izvedli pri Saškovu, istotako pri Pogrebišču, kjer so pridobili na terenu. Pri Berdičevu je sovražnik izgubil v dveh dneh 116 topov in mnogo materijala. Zapadno od Rečice so vržli Nemci sovražne skupine preko reke Pripjet. Zapadno od Kričeva so se zrušili sovjetski napadi. Pri Vitebsku je sovražnik zmanjšan obnovil svoje močne napade. Sovražnik je nadaljeval svoje napade pri Nevelu in severno od jezera Ilmen. Kjer je slučajno vdrl, je bil zopet zavržen. Južno od Leningrada je sovražnik napadal z močnimi silami. Njegovi napadi so bili povsod odbiti. Istotako so bili odbiti sovjetski napadi pri Oranienbaumu.

17. januar: Boljševiki so pri Kerču in pri Kirovogradu obnavljali svoje silovite napade. Odredi nemške vojske in Waffen-SS so onemogočili vse sovražne poskuse prodora nemške fronte. V dveh dneh je bilo uničenih 81 sovjetskih tankov. Zapadno od Rečice je sovražnik ponovno napadal z močnimi silami. V trdih, menjajočih se bojih so ostale nemške čete na svojih postojankah. Jugozapadno od Vitebska so se zrušili ponovni sovjetski napadi ob žilavem odporu naših čet. Pri Nevelu je vpostavljal sovražnik nove rezerve, toda njegovi celodnevni napadi so se zrušili v nemškem ognju. Z rastočo silovitostjo je napadal sov-

Karte: Archiv.

Novi boji na južni fronti

Sovražnik je začel napadati z več divizijami zapadno krilo nemške fronte v južni Italiji — Lepi uspehi nemških podmornic

Karte: Archiv.

Sovražnik je po poročilu z dne 13. t. m. razširil svoje napade v zapadnem delu južnoitalijanske fronte tudi na odsek pri Venafr. Napad, ki ga je sovražnik izvedel proti nemškim višinskim postojankam, je bil odbit. Na ostali fronti so bili le boji lokalnega pomena.

Iz poročila, izdanega dne 14. t. m. je razvidno, da je sovražnik zapadno in severozapadno od Venafr napadal z rastočo silovitostjo. Razvili so se težki boji. Na ostalih odsekih ni bilo nič bistveno važnega. Sovražni rušilci so se pojavili pred mestom Civitanova ob jadranski obali, da bi ga obstrlevali. Obalne baterije so naperile na rušilce svoje topove. Več rušilcev je bilo zadetih, nato pa so jo v gorečem stanju jaderno odkurili. V noči na 14. januar so zmetala angleška letala bombe na zapadno nemško ozemlje. V večernih urah 13. januarja so nemška letala napadla cilje v jugovzhodni Angliji.

Na južnoitalijanski fronti so se nemške čete po uradnem poročilu z dne 15. t. m. po težkih, za sovražnika zelo krvavih bojih amaknile v odseku Cervaro par kilometrov proti zapadu. Prodajajočega sovražnika so Nemci odbili. Na ostali fronti je bilo mirno. Močni angleški bombniški odredi so v noči na 15. januar napadli srednjo Nemčijo. Nemška letalska obramba je onemogočila sklenjen napad. Po nepopolnih poročilih je bilo zbitih 40 sovražnih bombnikov. 14 nadalj-

ražnik severno od jezera Ilmen, južno od Leningrada in pri Oranienbaumu. Tudi tu so bili v krvavih bojih odbiti vsi sovražni poskusi prodora sovražne fronte.

18. januar: Pri Kerču in Kirovogradu so se izjalovili sovjetski napadi. Pri Saškovu so nemške čete zavojevale več vasi. Zapadno od Rečice nadaljujejo sovjeti svoje napade. Nemci so jih v težkih bojih odbili. Pri Nevelu je sovražni pritisk mimogrede popustil. Izredno težki boji so se medtem razvijali severno od jezera Ilmen. Južno od Leningrada in južno od Oranienbauma so bili zavrnjeni vsi sovražni poskusi prodora nemške fronte. Sovražnik je izgubil tu 91 tankov.

19. januar: Slabotnejši sovražni napadi ob nikopolskem mostišču in pri Kirovogradu so ostali brez uspeha. Pri Saškovu in pri Pogrebišču ter pri Novogradu Volinskem so se zrušili številni sovražni napadi. Zapadno od Rečice so se razvijali boji z nezmajšano silovitostjo. Obnovljeni napadi sovjetov pri Nevelu so bili odbiti v trdih bojih. Severno od jezera Ilmen, južno od Leningrada in južno od Oranienbauma so sovjeti nadaljevali z rastočo silovitostjo svoje poskuse prodora nemške fronte. Nemci so jih v srđitih bojih zaustavili ali pa odbili.

□ Uspehi ene same nemške letalske divizije na vzhodni fronti. Neka nemška letalska divizija, ki se bori na srednjem odseku vzhodne fronte, je v času od 5. julija 1943 do 5. januarja 1944 uničila ali poškodovala 1270 sovjetskih tankov, 2700 tovornih avtomobilov in nad 130 artilerijskih postojank. Letalski odredi divizije so v istem razdobju zbili v letalskih bojih 2050 letal. Uničili so razen tega skoraj 400 topov in metalcev min.

njih letal je sovražnik izgubil nad zasedenim zapadnim ozemljem. Da bi potolažili ameriško javnost, izdajajo s strani ameriškega letalskega poveljstva bajeslovne številke o zbijanju nemških letalcev. Tako zatrjujejo, da so zbili v več napadih na Nemčijo skupno 394 nemških letalcev. Nemško vrhovno poveljstvo pa ugotavlja, da je bilo zbitih samo 98 nemških lovcev. Več kot tretjina posadk se je rešila s padobranom.

16. januar: Severno od Cervara so nemške čete odbile več močnih sovražnih napadov. Par nemških letal je v večernih urah 15. januarja bombardiralo cilje v jugovzhodni Angliji.

17. januar: Zapadno in severozapadno od Cervara je bojovniško delovanje nekoliko popustilo. Odbiti so bili lokalni sovražni napadi. 16. januarja so ameriški bombniki napadli južni del Reich-a. V Klagenfurt-u je nastala škoda na polopljih in so beležili trtve. Obramba je pri tem napadu in nad italijanskim prostorom zbila 18 sovražnih letal, večinoma bombnikov. Nemške podmornice so v Severnem Atlantiku, Sredozemskem in Črnem morju potopile pet ladij s skupno 36.500 bрт., tri rušilce in dve podmornici. Torpedirane so bile razen tega še tri ladje.

18. januarja je sporočilo nemško vrhovno poveljstvo, da je bilo na južnoitalijanski fronti v splošnem mirno. Beležili so le izvidniško delovanje in nekaj brezuspešnih sovražnih sunkov.

19. januar: Na južnoitalijanski fronti je začel sovražnik vzhodno od gaetskega zaliva napadati po močni artilerijski pripravi z več divizijami. Napad velja našemu zapadnemu krilu. Boji so tu v polnem teku.

Zatemnitev v času

od 24. do 30. januarja
od 17.45 do 6. zjutraj

Temeljna pravila za vzgojo malih otrok

Profesor dr. Franz Hamburger je v tedniku »Das Reich« objavil članek, ki ga v nastopnem prinašamo v prevodu s priporočilom, da bi ga naši bralci, prav posebno pa naše bralke, temeljito štale. Zaveda se bila, je in ostane pereča, dokler bo obstajalo človeštvo.

Pod vzgojo otroka je razumeti to, da ga navadimo, ozirati se na svojo okolico. Naravne podlage vzgoje so čisto enostavne, ker sloni na tisočletja starih izkušenj. Človek je po rojstvu podedoval ne samo grehe, temveč tudi plemenitosti. V človeku so slaba in dobra, to se pravi, socialna in asocialna nagnjenja vzporedna, in sicer individualno več ali manj že predpripravljeni.

Ta nagnjenja so utemeljena v živnem sistemu, in sicer v njegovi anatomske strukturi in arhitekturi in so v največ primerih parno bipolarna, to se pravi: da obstojajo nasprotujoča si nagnjenja v večini ljudi vzporedno eno poleg drugega. Nagnjenj se ne da odpraviti, pač pa se jih lahko potom vaje ojači, potom ne vaje pa zmanjša, kar se zgodi z vzgojo. Tako so dobre matere vseh narodov že tisočletja vzgajale svoje otroke. Pri tem se ne sme pozabiti, da ima mati lastnost in nagon, ki ga je že Drummond označil za mojestersko delo stvarstva, to je, materinsko ljubezen. Matere obvladajo biološko podlago vzgoje, ne da bi bile o tem poučene, matere so vzgojane vzgojiteljice.

Naravne podlage vzgoje so enostavne. Vzgojitelj mora imeti dve lastnosti, ki sta si medsebojno nasprotni in se jih kljub temu mora spravi v harmonijo. Ti dve lastnosti sta na eni strani ljubezen, dobro hotenje in volja ter pripravljenost pomagati, na drugi strani pa nedopustna nepopustljivost. Otrok hoče ljubezen, hoče pa tudi krepko roko. Malo je znano dejstvo, da otrok star leto in pol, na krepak udarec lahko neodoljivo reagira napram svojem vzgojitelju.

Izkušnje tudi učijo, da so v dobrih zavodih za vzgojo, dorasli vsakemu otroku. Redke izjeme potrjujejo samo pravilo. Take izjeme ne prekoračijo enega odstotka. Nastane pa vprašanje, kako se doseže tako pokorščino. Od te sta dve vrsti. Ene sloni na prepovedi, druga pa na zapovedi. Lahko jih imenujemo tudi »pokorščino opustljivosti« in »pokorščino izpolnjevanja«, ali pa »ne bodi pokorščina« in »bodi pokorščina«. Ti dve obliki pokorščine se razlikujeta med seboj in se ja mora doseči z nasprotujočimi metodami. Obe metoda sta že stari in znani. Luther jim je dejal: »jabolko in palica«. Obe metodi sta otroku v pomoč. Tudi kazni je otroku v pomoč za razumevanje, kaj mora opustiti. Od vzgojiteljev, ki vzgojujejo pri pisanih mizah, je izšel nasvet, da se

malega otroka ne sme udariti, ker ne razume, zakaj se ga tepe. In ravno udarec je tisto, kar enoletni otrok razume.

Med najvažnejša vzgojna sredstva spada dejstvo, da se vzgojitelj ne jezi, in da se le na xunaj pokaže nejevoljnega, če nanese potreba. To temeljno napako v vzgoji delajo najboljši starši, včasih tudi vzgojitelji, tu in tam pa tudi zdravniki. Človek, ki se jezi, nikdar ne postopa pravilno ali pametno. Jezen vzgojitelj razdraži otroški živčni sistem v popolnoma napačno smer, otroka pa napravi nervoznega. Vzgojitelj mora imeti samega sebe v oblasti, kar zahteva predhodne vaje v obvladanju samega sebe. Vzgojitelj mora imeti hladno glavo in toplo srce.

Veliko je ležečega na tem, da spravi vzgojitelj otroka v položaj, v katerem se lahko nekaj nauči. Ako hoče, da se bo otrok izogibal vroče peči in je ne bo prijel, ga mora pustiti k peči, da jo potipa. Če hoče nekdo, da bi otrok ne jemal igle ali škarij v roke, naj mu da iglo ali škarje mirno v roke in ostane pri njem, da si ne rani očesa, nakar bo otrok na drugih delih svojega telesa sam občutil, da mu igla ali škarje lahko povzročijo bolečino. Otrok se torej uči opuščati, kar naj ne počenja, in če se pri tem spomnimo »desetih zapovedi«, se iste začnejo večinoma z »ne«, to se pravi, da opuščaj in šele pozneje sledi velik socialni zakon: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe«, to je, postopaj z njim tako, kakor želiš, da bi on postopal s teboj. Zgodovina človeštva je dobila prav pozno k prepovedim »kar se ne sme«, že zapoved »kar se naj stori«.

Pokorščino opustljivosti se doseže v prvem do drugega leta starosti. Kdor pravilno postopa, pri povprečnem otroku sploh ne bo imel težav. Otroka mu ne bo treba niti udariti več. Zadostoval bo prvi migljaj udarca kot grožilo, dvig roke, in še to ne, temveč samo beseda, ki je spremljala prvi udarec.

Medtem ko se pokorščino opustljivosti lahko doseže v čisto kratkem času, se pokorščino izpolnjevanja doseže šele s 5—6 leti. Pri tem se pa mora postopati ravno nasprotno, kar se žal

ne dogaja vedno. Navadno se sili otroka, da ponudi vsotipivemu gostu svojo roko. Ako otrok noče, je v hiši razburjenje in jeza. Otrok doživi pri tem neprijetno izkušnjo, ki si jo zapomni in se zaveda, da mu povzroči obisk tuje osebe neprijetnost. Kakor hitro vstopi tujec, si otrok že misli: »Oje, sedaj pa moram že zopet ponuditi roko, jo dvigniti, ali pa se pokloniti itd.« Odrasli pa ne vidijo teh okoliščin, in silijo otroka k pozdravljanju. Namesto, da bi mu s pozdravljanjem omogočili kako prijetno izkušnjo, da bi mu pozdravljanje bilo nekaj razveseljujega, mu delajo istega žalostnega, povrh pa še tožijo o neprijetnosti otroka. Kdor hoče otroku prezgodaj doprinese obliko, škoduje njegovemu živčnemu sistemu.

Ako hočemo otroka pripraviti do izpolnitve naših želja in ukazov, ga moramo najprej spraviti v dobro voljo. Matere, ki niso mnogo študirale vzgojnih knjig, in imajo kljub temu dovolj materinskega humora, pravijo o takih primerih: »Ravno sedaj ne gre«. »Stroj ne teče« trenutno, ker še ni dosežena harmonija moči. Kadar je otrok za to razpoložen, pa gre vse, in otrok celo prav rad pokaže, kaj vse zna. Otroci so izredno nadarjeni, pri tem pa hkrati brez zlobe in zelo prevračljivi.

Dobrohotnost in ljubezen vzgojitelja do otroka vzbuja v slednjem dobro razpoloženje. Veselo razpoloženje razširja v otroku krvna telesa v njegovi muskulaturi, v koži in v srčnih mišicah. Pri neveselih občutkih je pa ravno nasprotno. Krvna telesa v srcu in mišicah se zožijo, kar zmanjša storitvene zmožnosti.

Tako je brez nadaljnega razumljivo, zakaj si želijo in tudi zmorejo otroci, ki doživijo več razveseljujega, veliko več udejstvovanja z mišicami. Povečano delovanje mišic povzroča tudi večji apetit, globlje dihanje, pospešuje spreminjanje snovi, jači mišičevje in kosti ter boči in izoblikuje prsni koš. Ako otroci dnevno nekaj ur pridno delujejo s svojim mišičevjem, postanejo krepki.

Naravna pravila vzgoje niso težko razumljiva, samo da jih je v praktičnem življenju težko upoštevati. Z dobro voljo in veselimi misli pa uspe to vsaki materi, posebno tedaj, če ima več kakor enega otroka.

Trideset vojnih členov za nemški narod

Člen 3.

Ta vojna je obrambna vojna. Naši sovražniki so nam jo vsilili zato, da bi nam odrezali vsako možnost nacionalnega življenja in razvoja. Ako bi jim uspelo doseči ta svoj cilj, bi današnja ge-

neracija zaigrala vse to, kar je nešteto nemških generacij v večstoletni življenjski borbi pridobilo in v njeni podpori ter poštovanosti zgradilo. V zaključnem poglavju zgodovine našega naroda bi bila tedaj zapisana, samo sramota.

*

Povsem pravilno ugotavlja mojster nemške propagande, da je sedanja vojna obrambna vojna. Nikjer se nam ta ugotovitev ne razodeva s toliko nazornostjo, kakor na vzhodni fronti, kjer brani z večno slavo ovenčana nemška vojska ne samo Nemčijo, nego sploh vso Evropo ter evropsko kulturo in civilizacijo. Nemški narod je pod umnim nacionalsocialističnim vodstvom dosegel pred izbruhom vojne na vseh področjih udejstvovanja toliko uspehov, da ga je inozemstvo zasledovalo le z veliko nevoščljivostjo. Zlasti socialni vzpon nemškega naroda je bolel v oči plutokratski in boljševiško usmerjen svet. To je bil povod vojne in nič drugega. Cesar niso imeli dati lastnim narodom, niso privoščili tudi Nemcem. V tej gigant-ski borbi mora tedaj nemški narod zmagati ali pa bi moral zaključiti svoje zgodovine s poglavljem sramote. Sleherni Nemec v sedaj, da gre za bitko ali ne bitko. To je nauk, ki ga črpamo iz tretjega vojnega člena za nemški narod.

□ 150 oboroževalnih industrij na Japonskem do polovice podržavljentih. V pondeljek so v Tokiju proglasili v teku ukrepov za ojačeno kontrolo vojno-važnih obratov 150 podjetij kot podržavne družbe. Za vsako tako podjetje odgovarja ena osebnost.

□ Škandalozni prizori v Londonu. Kakor poroča londonski dopisnik švedskega lista »Aftonbladet«, je prišlo ob priliki enega izmed zadnjih nemških letalskih napadov na London do škandaloznih prizorov. Neka nemška bomba je namreč poškodovala celo vrsto izloženih oken. Ljudje — večinoma vojaki in ženske — so se kar topli za obleke, klobuke, ročne torbice in druge predmete, ki jih je zračni pritisk vrgel na cesto.

PK-Kriegsber. Rehor (Sch).

Am wärmenden Feuer.

Dicht hinter dem vordersten Graben in einem Wäldchen, der Feindeinsicht entzogen, haben die Männer ein kleines Feuer entfacht, um sich und ihre Speisen zu wärmen.

O nastanku Velike Nemčije

Kratek pogled v zgodovino nemškega naroda od leta 1918 do leta 1933

Povojna revolucija v Nemčiji leta 1918-19 je rodila nekako začasno ali vmesno nemško državo, slično na takozvani weimarski ustavi, ki se je imenovali po kraju izglasovanja, Weimar, dne 1. avgusta 1919. Bila je to zvezna republikanska država, sestojela iz sledečih ustavnih organov: 1. iz državnega zbora ali Reichstag-a kot predstavnik samega sebe vladajočega ljudstva, ki je izdal zakone in nadzoroval vodstvo državnih poslov. 2. iz državnega predsednika, to je Reichspräsident-a izvoljenega posredno od ljudstva, pristojnega za zastopanje države v mednarodnih zadevah, pooblaščenega s vrhovnim poveljstvom oborožene sile, nadalje s postavljanjem ministrov in uradnikov, s pravico pomilovanja in razpuščanja državnega zbora ter za izdajanje izrednih in zasilnih odredb. 3. iz državne vlade, ki ji je načeloval državni kancelar ali Reichskanzler. Državna kancelarja in po istem predložene državne ministre, to je Reichsministre, je imenoval državni predsednik. Državna vlada je državnemu zboru lahko predlagala zakonske osnutke, bila je pa seveda odvisna od zaupanja državnega zbora, ki je odločal z nadpolovično večino glasov. 4. iz državnega sveta ali Reichstag-a, kot zastopnika dežel zvezne države. 5. iz takozvanega začasnega državnega gospodarskega sveta ali Reichswirtschaftsrat-a, ki ni prišel nikdar do veljave.

Nezaslišno velika odcepitev področij in daleč preko mej možnosti segajoče obveznosti, ki jih je Nemčiji diktirala mirovna pogodba v Versailles-u, so to državo od vsega začetka obsodile na bedo in pogin. Temu se je pridružila še razkrojitev naroda s strankarskimi spori, nadalje nemogućnost parlamentarnih ureditev in njenih voditeljev in končno stremiljenja po razsulu, ki so bila usmerjena v odcepitev posaznih dežel iz državne skupnosti. Razpad se je razvijal z blazno brzino.

V Avstriji je bil razvoj sličen. Narodna skupščina je izdala dne 30. oktobra 1918 začasno ustavo za Nemško Avstrijo. Dne 1. oktobra 1920 so izdali novo ustavo, po kateri je postala Nemška Avstrija zvezna država ali Bundesstaat z devetimi zveznimi deželami, in sicer kot parlamentarna republika.

V tej državi je bilo prvotno razmerje med deželami in zvezo nerazjasnjeno, kar so uredili potom reform šele 1. 1925. in 1929.

Dne 1. maja 1934 je Dollfuß izdal ustavo, ki je Avstrijo spremenila v avtoritativno, na stanovski podlagi zgrajeno zvezno državo, sestojelo iz zvezi neposredno podrejenega glavnega mesta Wien in osmih dežel. Vrhovni zakonodajni organ je bil zvezni zbor ali Bundesrat, sestavljen iz zastopnikov državnega sveta ali Staatsrat-a, zveznega kulturnega sveta ali Bundeskulturrat-a in zveznega gospodarskega sveta ali Bundeswirtschaftsrat-a. Državna uprava je bila v rokah zveznega kancelarja ali Bundeskanzler-ja, z zvezno vlado.

Ta takozvana avstrijska ustava pa seveda ni predstavljala kakšno organično izoblikovano, temveč zgolj na kompromisih zgrajeno rešitev.

Ko je napočil trenutek, da so odpovedala vse demokratične in parlamentarne ureditve, je pa državni predsednik von Hindenburg imenoval voditelja nacionalsocialističnega gibanja, Adolf Hitler-ja, državnim kancelarjem. To se je zgodilo dne 30. januarja 1933. Bil je to zadnji dan demokratične parlamentarne weimarske vmesne države ter rojstni dan nove velike enotne države Tretjega Reich-a, današnje Velike Nemčije.

□ Sprememba v tiskem generalnem štabu. Dosedanji šef turške generalnega štaba, general Čankaj, je bil te dni vpokojen. Njegovo mesto v generalnem štabu je prevzel general Kiazim Orbağ.

□ Italija bi se bila še lahko vojskovala. Lixbonški list »Diario da Manhã« ugotavlja: Sigurno je, da bi se bila Italija še lahko vojskovala, in sicer navzlic vsem težavam. Pol tuceta divizij je doprineslo dokaz za to trditve.

□ Sir Arthur Teder, šef in letalski maršal, je prispel v svojstvu pomočnika vrhovnega poveljnika zavezniških sil v Veliko Britanijo. Kakor znano, je šef celokupne zavezniške invazije vojske znani general Eisenhower.

Abkehr des deutschen Soldaten vom Massenwahn

Von Kriegebericht Herbert Steiner.

Daß Masse und Material wohl Augenblickserfolge erringen können, Dauererfolge aber nur vom Geist des Kämpfers errungen werden, ist für den deutschen Soldaten eine aus Erfahrungen erhärtete Tatsache. Deshalb vermögen auch zeitliche Rückschläge, die hingenommen werden müssen, den Kampfegeist nicht zu zermürben. Sie wirken in einer Form — gleich den Auswirkungen des Bombenterrors in der Heimat — die starke männliche Charaktere zeitigt. Dafür gibt gerade die unerhörte Wucht der sich auf stets neue Räume ausdehnenden Winterschlacht der Beispiele viele. Wie sehr sich der deutsche Soldat instinktmäßig vom Massenwahn lossagte, zeigt eine Episode aus der harten Abwehrschlacht um Witebsk.

Zum ersten Mal an der Pak — sechs Panzerabschlüsse.

PK. Die Sowjets schießen an einem kalten, grauen Wintermorgen mit allen Kalibern. Seit zwei Stunden. Trommelfeuer auf eine schmale Rinne des Grabens. Krachen und Rauch, Feuer und rasendes Toben ist um die Grenadiere. An tausend Stellen birst die Erde. Auch die Stellung der Werferabteilung erfährt die aus den Rohren vieler Batterien herübergeschleuderte Feuerwalze. Alles geht in die Brüche. Die Gräben, die Deckungslöcher, die Stollen. Dennoch leben darin Menschen. Die Grenadiere kauern sich in die Deckungslöcher. Sie bieten nur wenig Schutz gegen die millionenfach herumschwirrenden Splitter und Steine. Grimmige Kälte ließ den Boden zu Stein erstarren. Der Spaten vermag nicht tief zu greifen. Wie der Welt entrückt, auf einer dunklen Schwelle wartend, werden die Minuten zu einer Ewigkeit. Es atmen in der Hölle sprühender Einschläge zwanzig, dreißig junge Gesichter unter dem Stahlhelm, die Werferkanoniere. Unter ihnen der Unteroffizier Kaminski. Noch nie ist ihm der Krieg so nackt erschienen, wie an diesem eisigen Wintermorgen. Zuerst wollte auch ihm das Rasen der Dämonen die Kraft lähmen. Aber dann erwachte der Trotz seiner 22 Jahre, seine Fäuste ballten sich, und es gab für ihn keine andere Welt mehr, die anders sichtbar werden ließ als Feuer und Rauch.

Grenadiere, Kanoniere und Trüffahrer bilden neue Sperriegel.

Nach zweistündigem Wüten bricht das Feuer mit einem Schlage ab. Es ist, als stockte für einen Augenblick der Pulsschlag, der dröhnende Zusammenklang der Waffen. Dann greifen die Bolschewisten an! Welle auf Welle. Vornweg die

□ Angleški premijer Winston Churchill je po poročilu agencije Reuter prispel iz Severne Afrike v London.

□ »Ali bo vladala pravičnost ali pa bo napočil kaos.« Profesor Mihai Antonescu, zastopnik romunskega ministrskega predsednika, je izjavil ob zaključku kongresa romunske cerkve sledeče: »Ali bo po vsem svetu zavladovala pravičnost — v tem slučaju bodo tisti maloštevilni možje, ki so odgovorni za usodo Evrope — priznali čast Romunije, ali pa bo za ves svet napočila ura splošnega kaosa.«

□ Pelletniza slovaškega parlamenta. 18. januarja je praznovao slovaški državni zbor petletnico svojega obstoja. Slovaški listi so ob tej priložnosti objavili članke, ki poudarjajo razliko med prejšnjim in sedanjim parlamentom. Slovaško ljudsko zastopstvo — tako piše »Slovak« — je delavnica, v kateri vlada slovaški narodni duh. V tem ljudskem zastopstvu ni slišati dolgih govorov in nesmiselnih kritik, tu se opraviča edino koristno delo za narod in državo.

□ Kubanski direktorij visokošolcev proti Batisti. V Havanni, glavnem mestu Kube, je novi direktorij kubanskih visokošolcev, ki šteje 9000 članov, objavil spomenico proti prezidentu Batisti. Dijaki obtožujejo prezidenta, da je kršil ustavo, da podpira špekulacijo in črno trgovino ter da skuša na vse načine podaljšati svojo funkcijsko dobo.

Panzer. Die Infanterie dahinter. Schon hämmern die Maschinengewehre. Bei den ersten Feuerstößen stockt die anquellende Flut erdbrenner Radel. Die Panzer rollen weiter. In direktem Beschuss setzen die Granate auf Granate in die Maschinengewehrmuster, bringen sie zum Schweigen. Von der Pak fällt Geschütz um Geschütz aus. Unaufhörlich wälzen sich sowjetische Panzer weiter, wachsen dicht vor den Grenadierstellungen auf. Hier und dort vermögen die Bolschewisten in das Hauptkampffeld einzubrechen. Es ist die Folge des ungeheuerlichen Trommelfeuers und einer hohen zahlenmäßigen Überlegenheit — 13 Schützendivisionen, mehrere Panzerbrigaden und Artillerieregimenter setzten die Sowjets ein, um einen entscheidenden Durchbruch zu erzwingen. Aber der operative Erfolg gelingt ihnen nicht. Grenadiere, Kanoniere und Trüffahrer fangen die eingebrochenen gegnerischen Kräfte auf, fügen dem Feinde bedeutende Verluste zu und bilden neue Sperriegel.

Der überlegene Einzelkämpfer.

Im grenzenlosen, öden Feld, in dem Trichter neben Trichter liegt, sieht Kaminski die dünne Silhouette eines 5-cm-Pakgeschützes, dessen Bedienung ausgefallen war. Mit langen Sätzen springt Kaminski zu dem vereinsamten Geschütz. Er weiß, daß jetzt viel von ihm selbst und seinen Beinen abhängt. Ganz in der Nähe versuchen die Bolschewisten in einer Einbruchsstelle durch einen umfassenden Panzerangriff die Stellung der Grenadiere aufzurollen. Drei Panzer sind schon heran. Im zerfurchten Gelände heben und senken sie sich. Tief brummen ihre Motore, monoton raseln ihre Ketten. Es ist der Augenblick, der über das Stehen oder Fallen der Abwehrfront entscheidet. Da steht der Unteroffizier Kaminski mit einem Male an dem Pakgeschütz. Die überlegene Ruhe, die er bisher auf die Kameraden ausstrahlte, tritt zurück vor einer gespannten Energie, die ein Handeln verlangt. Er preßt seine Augen die Visiereinrichtung. Bis auf 300 Meter läßt er die stählerne Wand eines Sowjetpanzers an sich herangleiten. Mit vorgespreizten Fingern kurbelt er am Richtrad. Jetzt kommt alles drauf an. Er feuert! Der Rückstoß schmettert die Rohrwinde gegen die Schulter des Unteroffiziers. Der Schlag wirft ihn um.

Ein wilder Fluch — darauf hatte man ihn nicht aufmerksam gemacht. Verwunderung und Betroffenheit weichen einer stürmischen Freude! Flammen schießen aus einem Panzer. Es kracht höllisch! Explodierende Munition zerfetzt den brennenden Koloß. Kaminski hat seine Augen wieder am Richtgerät. Er schneidet den zweiten Panzer an. Feuer! Er sieht, wie der Turm weggefeuert wird. Er ist einfach nicht mehr da. Erledigt! Wo ist der Dritte? Kaminski kurbelt wild, läßt keine Sekunde die Augen von der Optik.

Stoßkraft der sowjetischen Masse gebrochen.

Die Bolschewisten haben das feuernde Geschütz erkannt. Sie jagen Granaten und Werfergeschosse herüber. Wieder brüllt und schreit die Erde. Aber Kaminski verliert den Überblick trotz der Einschläge nicht. In einem Dorf, ungefähr 1200 Meter entfernt, erkennt er noch drei Panzer auf denen bolschewistische Schützen aufgesessen sind. Wieder richtet der Unteroffizier sein Geschütz. Er feuert Granate nach Granate. Hinter Tränenschleiern will die Welt schier zerlaufen. Doch dort drüben ist der Feind. Schuß auf Schuß hinein! Die Panzer können nicht mehr von der Stelle. Sie sind bewegungsunfähig geschossen. Das wirkt! Wie Ameisen wimmelt es im Dorf. Die Bolschewisten verziehen sich. Die Sprenggranaten treiben ihre Radel auseinander.

Mit blassem, schmalen Gesicht, in dem lange Bartstoppeln stehen, meldet sich Kaminski bei seinem Leutnant zurück. Ruhig und sicher. Halb verlegen lächelnd, als ob nichts gewesen wäre.

Niemand dachte an ihn im Gewirr der Schlacht — und doch war er ihr stiller, unbekannter Gebieter. Die Stoßkraft der Bolschewisten ist gebrochen. Die Grenadiere ordnen sich, bilden Kampfgruppen. Sie schauen hinter den Schemen der jetzt eintreffenden »Tiger« her und warten auf den Befehl zu folgen. Der Gegenangriff rollt.

Wieder dröhnt die Erde bei Witebsk unter dem Panzerschlägen der Geschütze.

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

PK-Kriegsber. Dr. Bohne (PBZ — Sch).

Ein schwerer Mörser feuert.

Störungsfeuer auf sowjetische Punktziele ist befohlen. Der Richtkanonier überwacht das Einschwenken und die exakte Einstellung des Geschützrohrs.

POLITICNI DROBIZ

□ Churchill se je sredi preteklega tedna sestal z generalom De Gaulle-om v Marrakešu v Francoskem Maroku. Tu je angleški premijer po poročilih agencije Reuter končal tudi svoje rekonvalescenso po prestani bolezn.

□ Turčija in Balkan. Romunski tisk se bavi izčrpno z ljubimkovanjem Anglo-Amerikancev s turško pomočjo v vprašanju morskih ožin. Listi ugotavljajo pri tem, da so morske ožine izgubile mnogo na svojem strateškem pomenu zlasti vsled razvoja letalske tehnike. Kljub temu pa si Anglija in Amerika prizadevata, spraviti Turčijo v sovrzadni tabor. To pa ne delata morda radi morskih ožin, temveč radi pomena, ki ga ima Turčija kot most med Malo Azijo in med Evropo. Isto velja tudi glede vojaške moči Turčije. Tako evropski del Turčije kakor tudi milijon turških vojakov sta na Balkanu izrednega strateškega pomena.

□ Angleška armada dobi nove bojne čelade. Kakor poroča nek angleški list, bodo v Angliji odpravili dosedanjo krožniko podobno bojno čelado angleških vojakov. Nove čelade bodo prejemali vojaki šele tedaj, ko bodo stare čelade »neuporabne«.

Grenadiere in Panzer stürmen es Dorf.

Die unwiderstehliche Feuerkraft der Panzer bahnte den Grenadiern im Gegenstoß ein von den sowjetischen Besatzern wieder zu besetztes Dorf wieder ein, den Weg. Schon sind sie bis zur Mitte der Ortschaft vorgedrungen, aus den Häusern flammen und Rauch den Himmel.

PK-Kriegsber. John (Sch).

Verkleidung deutscher Soldaten in Kreta.

Italienische Exzellenzen, die zusammen mit deutschen Verbänden zum Kampf von Kreta eingesetzt sind und die von dem Verräter Italienischen Exzellenzen unter verbrochenen Mafiosi Badooglio nichts wissen wollen, leisten dem Führer dem Duce den Eid zu treue.

PK-Kriegsber. Heer (Sch).

PK-Kriegsber. Kampf (Sch).

In Erwartung eines sowjetischen Angriffs.

Die vorgeschobene Sicherung eines im Erdkampf eingesetzten Flakkampftrupps ist in Stellung gegangen, um einen sowjetischen Angriff abzuwehren.

□ Povratak v suženjstvo. V nedeljo so zborovali v Čikagu črnici pod predsedstvom Edwarda G. Brown-a, voditelja nacionalnega sveta črncev v Združenih državah. Brown, ki zastopa pet in pol milijona črncev, je dejal, da pomeni Rooseveltov načrt o delovni obveznosti za ameriške črnce povratak v suženjstvo. Črnici so sprejeli resolucijo, ki naproša kongres, naj se upre vsaki taki zakonitvi.

□ Velika racija v Zagrebu. Kakor posnemamo iz nemških listov, so hrvatske oblasti odredile preteklo soboto splošno racijo po mestu Zagreb, ki je trajala še v nedeljo. Med racijo ni smel nikdo na ceste. Prebivalci so morali s svojimi osebnimi dokumenti v stanovanjih čakati na prihod policije. Telefonska mreža je bila za časa racije izključena. Vojaštvo je zasedlo vse ceste, nato pa je šla policija od stanovanja do stanovanja. Z racijo so hotele hrvatske oblasti preprečiti, da bi se prikradli v Zagreb kaki temni elementi iz banditskih krogov. Racija je pa veljala tudi židom, ki skušajo vedno znova priti na vse načine v Zagreb. S sličnimi racijami v drugih krajih so celo že razbili komunistične tolpe. Policija si obeta od zagrebške racije dobrega in polnega uspeha.

EK-Verleihung an Offiziere und Mannschaften, die sich bei den Kämpfen gegen die Banden in Bosnien besonders ausgezeichnet haben, durch ihren Kommandeur.

PK-Kriegsber. Thiede (Ati — Sch)

Zu den schweren Seeschlachten unserer Flotte.

PK-Kriegsber. Thiede (Ati — Sch)

Stukas im Kampfraum Newel.

PK-Kriegsber. Thiede (Ati — Sch)

Brennende USA-Kreuzer kennzeichnen den Flugweg

Von Kriegsberichterstatter Günther Brost.

Die deutsche Jagdabwehr errang im Zusammenwirken mit den Verbänden der Flak ihren bisher größten Abwehrerfolg, als nordamerikanische Bomberverbände nach der schweren Niederlage in der Luftschlacht bei Schweinfurt im Oktober zum ersten Mal wieder wagten, in einem geschlossenen Großangriff tief in das Reichsgebiet vorzustoßen. Es gelang den eingesetzten Jagd- und Zerstörerverbänden nicht nur, ein äußerst hervorstechendes Abschussergebnis zu erzielen, sondern darüber hinaus vermochten sie, den Angriff derart zu zerschlagen, daß er nicht zum Tragen kam und verschiedene Bomber mit voller Bombenlast umkehren mußten, ohne über dem Zielgebiet zum Abwurf gekommen zu sein.

PK. Es war ein klarer Tag mit blauem, wolkenlosem Himmel und guter Sicht, ein Tag des offenen, unbehinderten Kampfes für den Jagdflieger. Das wußte der Feind und gab deshalb seinen

Bombern starken Jagdschutz mit. Außerdem versuchte er, während er seine Kampfverbände antreten ließ, die Führung der deutschen Jagdabwehr durch einzelne Jagdvorstöße in andere Räume abzulenken. Aber man ließ sich nicht beirren: Als die feindlichen Kampfverbände sich dem Festland näherten, warfen sich ihnen bereits die ersten deutschen Jagdstaffeln entgegen und entwickelten die begleitenden Jäger in heftige Kämpfe. Schon nahe der Küste hatte der Feind die ersten Verluste.

An der Reichsgrenze vereinigten sich die USA-Bomber.

Mittlerweile wurden die weiter rückwärts liegenden Jagd- und Zerstörerverbände alarmiert. Als sich die einzelnen nordamerikanischen Bomberverbände nach Erreichen der Reichsgrenze zu einem großen Strom vereinigten und weiter Kurs nach Osten nahmen, sahen sie sich plötzlich von allen Seiten angegriffen. Mit Kühnheit und Todesverachtung, im Herzen den heißen Haß auf die heimtückischen Brandleger aus dem fernen Amerika, stürzten sich unsere Jäger mitten in den Bomberverband hinein, aus allen Waffen feuernd. Immer wieder durchbrachen sie den feindlichen Jagdschutz und schoßen eine Maschine nach der anderen aus dem Verband heraus. Nunmehr nur

noch auf ihre alleinige Abwehr angewiesen, werden die einzelnen fliegenden Bomber schnell das Opfer der Angreifer. In fast regelmäßigen Abständen gleich Tropfen von einem Dach, schlugen die fliegenden Särge brennend auf die Erde.

Immer neue deutsche Jagdverbände an den Feind geführt.

Schon brausten die nächsten deutschen Staffeln heran. Der feindliche Verband zeigt längst nicht mehr seine fast schulmäßige Geschlossenheit, Fläche an Fläche fliegend. In dicht aufeinanderfolgenden Luftkämpfen löste sich eine Ordnung allmählich weiter auf, bis er schließlich seinen Weiterflug in breiter Front mit auseinandergerissenen Pulk fortsetzen mußte. Und immer wieder stürzten riesige viermotorige Bomber in die Tiefe, mit ihren brennenden Trümmern und detonierenden Bomben den Flugweg kennzeichnend. Angriff auf Angriff schlug in die feindlichen Bomberreihen, und das Verhängnis nahm kein Ende. In überlegener Sicherung leitete die deutsche Führung weitere Jagdverbände an den Feind heran, der vergeblich auf eine Atempause hoffte. Als schließlich sein Jagdschutz zur Umkehr gezwungen war und die zersprengten Bomberpulk sich ihren Zielraum näherten, ist bereits klar zu erkennen, daß der Großangriff an seiner Anlage

völlig zerschlagen war. Aber das bedeutete für unsere Jäger keineswegs, den Feind nun in Ruhe zu lassen. Bald hatten ihn Zerstörerstaffeln gepackt, die sich unerbittlich ihre Abschüsse holten. Als sie vom Kampf ablassen mußten, war inzwischen ein Verband von Me 109 herangekommen.

Rückflug durch die Hölle.

Über dem Zielraum angekommen, warfen die feindlichen Pulk ihre Bomben planlos und zerstreut, ohne große Wirkung zu erreichen. Ein Teil von ihnen mußte mit voller Bombenlast umkehren, ohne zum Abwurf gekommen zu sein. Nun lastete eine andere Zerstörerstaffel den Feind auf dem Rückflug. Sie traf zunächst auf einige abgesprengte Bomber, die mit langen Sprit- und Kühltstoffhaken allein ihren Weg nahmen. Man ließ die waidwunden Maschinen unbeachtet, sie würden doch nicht mehr ihren Hafen erreichen. Viel wichtiger als sich einen billigen Abschuss zu holen, war die Vernichtung der hell zurückgebliebenen Bomber. Kühn stieß die Staffel zwischen zwei Pulk. Rache für Bremen! Rache für Kiel! Nach einem wohlgezielten Feuerstoß des ersten Zerstörers scherte bereits ein fliegender Sarg mit brennender, linken Fläche in Steilkurve aus dem Verband aus. Schon saß ihm aber eine

andere Me 110 im Nacken, griff einmal, zweimal, dreimal an, bis der wild kurvende Feind senkrecht über die Fläche stürzte. Die Besatzung versuchte sich mit dem Fallschirm zu retten, doch einer aus ihr blieb mit den Armen am Flugzeug hängen und durchlebte lange, grausame Minuten des Todesbewußtseins, bis die Maschine aufschlug.

Aber die Zerstörer ließen nicht locker. In der Gegend des Mittellandkanals wurde ein fliegender Sarg aus der Führungsgruppe herausgeschossen. Kurz darauf erzielte ein Leutnant dicht hintereinander zwei Abschüsse, ein Oberleutnant schlug vier Maschinen aus dem Verband heraus, während ein anderer einen weiteren Gegner zur Erde schicken konnte. Aus den feindlichen Bombern, die gekommen waren, um anzugreifen, wurden verzweifelte Verteidiger.

Als die Zerstörerstaffel wieder auf Heimatkurs ging, konnte sie fünf einwandfreie Abschüsse und fünf Herausgeschüsse aus dem Verband für sich zählen, ohne auch nur eine einzige Besatzung betrauern zu müssen. Noch im Abfliegen bot sich den Zerstörern das Bild mehrerer vernichteter Bomber, die unter den Feuerstößen eben eingetroffener FW 190 abstürzten. Und wie in so vielen Fällen, verließ auch hier schon die Besat-

zung mit dem Fallschirm das Flugzeug, noch ehe es seinen Todesstoß erhalten hatte.

Der Rückflug durch Deutschland blieb für die nordamerikanischen Flieger ein Weg durch die Hölle. Selbst an Deutschlands Westgrenze und an der Küste gab es keine Erlösung.

Eine Luftschlacht größten Ausmaßes brachte dem Feind schwerste Verluste. Von der See bis zum Ziel, vom Ziel bis zur See bedrängten ihn unsere Jäger und Zerstörer in pausenlosen Luftkämpfen. Über 130 vernichtete Flugzeuge des Feindes längs seines Flugweges künden von der Schlagkraft der deutschen Jagdabwehr, die sich von Monat zu Monat verstärkt.

□ Po napadu na Sofijo. Bolgarski ministri predsednik Božilov je izjavil te dni po radiu, da je povzročil sovražni teroristični napad na Sofijo velike poškodbe na šolah, bolnišnicah, javnih poslopijih in stanovanjskih hišah. »Bolgarski narod — tako je dejal Božilov — pa bo imel vse, kakor tudi moč, da bo prestal tudi to preizkušnjo. Bojevitost našega duha se bo jačila v veri v svetlo bodočnost Bolgarije. Vlada je v celoti na svojem mestu in izvršuje svoje dolžnosti«.

UMNI KMETOVALEC

Za vse kmečke gozdne posestnike važna pojasnila!

Za gospodarsko leto 1944 je bil našim kmečkim gozdnim posestnikom dostavljen sorazmerno visok sečni predpis ali nalog (Holzumlage). Ker je les vojnogospodarske važnosti, je izvršitev sečnega predpisa pod kaznijo zapovedana. Le kdor zares ne more posekati toliko lesa, kot mu je predpisano, lahko v roku 14 dni po prejemu odloka o predpisu sečnosti vložil prošnjo za znižanje pri pristojnem županstvu. Po tem roku postane sečni predpis za gozdnega posestnika obvezen in ga je nemožne znižati.

Sečnja lesa, potrebnega za domačo kurjavo, se ne všteje v sečni predpis, marveč mora kmet v ta namen potrebno količino lesa za drva še posebej posekati. Prav tako se ne všteje v sečni predpis sekanje uporabnega lesa za potrebe domačega gospodarstva (porabiti se ga sme do 5 kubičnih metrov na leto). Količino v sečnem predpisu navedenega lesa mora torej gozdni posestnik prodati.

Sečni predpis (Holzumlagebescheid) je obenem že tudi sečno dovoljenje za posekanje do 25 m lesa. Za sekanje večje količine lesa si mora gozdni posestnik preekrbeti pri pristojnem gozdarskem uradu (Forstamt) posebno sečno dovoljenje (Schlägerungsbewilligung).

Po izvršeni sečnji mora gozdni posestnik javiti potom občine pristojnemu gozdarskemu uradu, katere količine posameznih vrst in kakovosti (sortimentov) lesa je posekal.

Pri tem uradu lahko dobi kmečki gozdni posestnik tudi vsa podrobna pojasnila glede predpisov o sečnji, ravnanju in prodaji lesa, o cenah poedinih vrst in kakovosti itd.

Na od mnogih strani izraženo željo pa vendar tudi mi danes objavljamo kratek pregled sedaj veljavnih cen za najvažnejše vrste in kakovosti lesa, kakor tudi najvažnejša določila o predpisani kakovosti in izmerih lesa.

Vsak kmečki gozdni posestnik naj zato današnje številko našega lista skrbno shrani, da jo bo imel v primeru potrebe pri rokah!

1. Vrste lesa.

Ločimo predvsem uporabni les (Nutzholz) in drva (Brennholz). Sedaj, za časa vojne, ki je zvezana s pomanjkanjem lesa na trgu, se smatra kot uporabni les vsak kos lesa, ki je nad 2 m dolg in ima nad 10 cm premera, če je sicer zdrav in ne preveč skriviljen.

1. Hlude, te pa spet na a) hlude iglastega lesa (Nadelstammholz), to je smreka, jelka, bor in macesen; ti hlude morajo imeti, merjeni brez skorje, vsaj 20 cm ali več srednjega premera in najmanj 3 m dolžine; nadalje na: b) bukove hlude (Buchenstammholz), za katere veljajo isti pogoji kakor za hlude iglavcev; in na c) hlude ostalih listavcev (Laubstammholz), ki smejo imeti tudi izpod 20 cm srednjega premera. (Glej razpredelnico o cenah za hlude!)

2. Drogove; drogovci iglavcev (Nadelstammstangen) morajo imeti najmanj 6 m dolžine in najmanj 7, a največ 14 cm premera, merjeno en meter od debelejšega konca, vključno lub.

3. Jamski les, ki ga spel delimo v mehki jamski les, to je les iglavcev (Nadelgrubenholz) in ki mora biti najmanj 3 m dolg, v sredini brez luba merjen najmanj 8, a največ 20 cm premera, ter zdrav in nosilen, četudi sme biti na štoru posušen ali »suhač« (stammgetrocknetes Holz), in v bukov jamski les (Buchenstammholz), za katerega veljajo isti pogoji kakor za mehki jamski les.

4. Les za pridobivanje celuloze ali lesovine (papierja itd. — Faserholz) mora biti zdrav, okleščen, na koncih prižagan les 1 meter dolžine, neobeljen, torej merjen z lubom, zložen v skladovnice in merjen v prostornih ali zloženih metrih (rm = Raummeter), svež les s 4% nadmerno (Übermaß); to vrsto lesa pa delimo spet na celulozni les iglavcev, od 8 do 19 cm močnih okroglic in na bukov celulozni les, pri katerem so lahko 10 do 15 cm močne okroglice nerazkane, debelejšje okroglice pa morajo biti razkane.

5. Železniške prage (Schweller); navadni železniški pragi so dolgi 2,5 do 2,6 m in tesani oziroma rezani po poredpisani izmeri.

6. Rezan les (Schnittholz), to so deske (Bretter), letve (Latten), plohi (Holzblock, Pfosten) itd.; za kakovosti in izmere rezanega lesa veljajo posebni predpisi in pogoji, po katerih se ravna tudi cena. (Glej cene rezanega lesa!)

7. Tesan les (Hauholz); tudi glede izmer in kakovosti tesanega lesa veljajo posebni predpisi in pogoji, ki mu obenem določajo ceno.

8. Gradbeni les (Bauholz) je navadno tudi tesan, a lahko tudi okrogel les. Za obdelan gradbeni les so v veljavi istotako posebni predpisi, ki pa za kmečkoga doznega posestnika niso važni, marveč predvsem za stavbenike in lesne trgovce.

2. Predpisi o prodaji lesa.

Vsak kupec lesa mora predložiti gozdnemu posestniku pred sklepom nakupno dovoljenje (Holzbezugschein) (ako kupec ni uradno določeni nakupovalec lesa). Brez predložitve nakupnega dovoljenja gozdni posestnik ne sme kupcu prodati lesa. Prodati se sme samo ona količina, vrsta in kakovost (sortiment) lesa, za katero je izstavljeno nakupno dovoljenje, oziroma dobavnica (Bezugsberechtigung).

Pri vsaki lesni kupčiji je treba spisati zaključnico (Schlusschein), ki mora vsebovati točne podatke o kupcu in prodajalcu; o vrsti, kakovosti in količini lesa; o ceni za m³ (kubični ali polni meter, (Festmeter = fm), oziroma za zloženi ali prostorni meter (Raummeter = rm); (1 prostorni ali zloženi meter je enak 0,8 m³, to je polnega ali kubičnega metra); o času, načinu in kraju prodaje, sečnje, dostave, prevzema in plačila lesa.

Kupec nosi od trenutka prevzema vso nevarnost (riziko) za les.

3. Cene lesu.

Cene lesu so bile prvotno določene z uredbo z dne 28. maja 1941 (Verordnungs- und Amtsblatt des Ch. d. Z. Nr. 20), spremenjene nato z uredbo z dne 14. novembra 1941 (Verordnungs- u. Amtsblatt Nr. 53), nadalje z uredbo z dne 24. decembra

1941 (Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 59), ponovno spremenjene z uredbo z dne 12. decembra 1942 (Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 107). Za nekatere vrste lesa, ki jih te uredbe ne navajajo, veljajo posebne cene (n. pr. za gradbeni les).

V navedenih uredbah objavljene cene so takozvane najvišje dopustne ali maksimalne cene za določene vrste in kakovosti lesa (navadno za kakovostni razred »B«, — to je navaden prvovrsten les). Za les slabše kakovosti se, — razen pri jamskem in celuloznem lesu — od teh cen odračuna primeren odbitek, ki znaša za kakovostni razred »C« 15%, za kakovostni razred »C+« 25% maksimalne cene. Za les izredno lahke kakovosti (kakovostni razred »A«) se sme zahtevati višje cene, do 50% nad najvišje uradne cene, ako znaša srednji premer debla pri smreki in jelki vsaj 40 cm, pri boru, macesnu in listavcih vsaj 30 cm.

Vse cene veljajo: pri iglavcih za obejen, a pri listavcih za neobejen, toda brez luba merjen les, — z izjemo bukovega lesa za celulozo, kjer se merijo debla z lubom vred, — za hlude: postavljene na žago, za žagan in ves ostali les: postavljen na skladišče železniške postaje (Bahnhofsablage), oziroma na kraj naprave splava (Floßabbindestelle); za drva pa: naložena na vagon, oziroma na avto ali na voz pri začetku dobre prevozne ceste. Za porabniku domov dostavljena drva sme kmet k tem cenam priračunati še največ 1 RM pri m³ za dovozne stroške (Vendar pa opozarjamo na pozneje omenjeno najnovjšo začasno izboljšavo cen drv za gozdne posestnike!)

Če kupi kupec les na štoru, in ga da sam posekati in odpeljati se v kraju običajni stroški za sečnjo in prevoz odračunajo od gornjih najvišjih cen, vendar mora gozdni posestnik dobiti najmanj 5 RM za 1 m³ hlovov, sposobnih za na žago. To se pravi, da mora stroške za posek in odvoz, v kolikor bi znižali ceno lesu izpod te najmanjše (minimalne) cene, trpeti kupec lesa. Skorja ali lub ostane v vsakem primeru last gozdnega posestnika.

Prodaja lesa »na čez« in na dražbo ni dopustna!

HÖCHSTPREISE FÜR 1 m³ STAMMHOLZ IN REICHSMARK.

Najvišje cene za m³ h'odov v Reichsmarkah.

Gültig vom 1. Januar 1943 (Ver- u. Amtsblatt d. Ch. d. Z. Nr. 107). Veljavne od 1. januarja 1943.

mit Mittendurchmesser — s srednjim premerom, brez luba.

Holzart:
Vrsta lesa:

Klasse:
Razred:

	unter - izpod 0 cm	0-10 cm	10-30 cm	ab 40 cm	aufwärts - navzgor 50-5 cm od 60 cm	
1	2a, b	3a, b	4a, b	5a, b	6	
1. Fichte — smreka	20.—	24.—	27.—			
Tanne — jelka						
2. Kiefer — bor	21.—	27.—	32.—			
3. Lärchen — macesen	25.50	34.—	39.—			
4. Rotbuche — bukev	18.—	24.—	27.—			
5. Eiche — hrast	23.—	29.—	41.—	59.—	76.—	88.—
6. Esche — jesen	23.—	37.—	53.—	67.—	82.—	98.—
7. Bergahorn — goreki javor						
Edelkastanie — domači kostanj	25.—	29.—	39.—	52.—	63.—	73.—
8. Weißbuche — beli gaber	25.—	32.—	38.—	46.—	54.—	63.—
9. Linde — lipa	20.—	25.—	36.—	50.—	65.—	75.—
10. Rute oder Ulme — brest						
Akazie — akacija						
Schwarzerle — črna jelša	23.—	27.—	35.—	45.—	50.—	65.—
Kirschbaum — češnja						
Wildobst — drobnica						
11. Birke — breza	22.—	27.—	33.—	42.—	46.—	56.—
Spitzahorn — ostrolisti javor						
12. Gaupappel — topol	16.—	20.—	24.—	30.—	35.—	45.—
Weide — vrba						
13. Kanadische Pappel — kanadski topol	21.—	26.—	31.—	39.—	48.—	57.—
14. Zereiche — cerovec	15.—	14.—	21.—	29.—	37.—	44.—
15. Nußbaum — oreh	23.—	4.—	42.—	56.—	73.—	84.—

Les za celulozo (Faserholz) — sveže posekan s 4% nadmerno —, ima sledeče cene:

- a) smrekov in jelov, brez luba, srednji premer 8—19 cm 18 RM za 1 m³;
b) borov, brez luba, srednji premer 10—19 cm, 18 RM za 1 m³;
c) bukov, srednji premer od 10—19 cm, brez luba (entrindet), do 15 cm okroglice, nad 15 cm razklan, 15 RM za 1 m³, z lubom (unentrindet) 13 RM za 1 m³.

Jamski les (Grubenholz), srednji premer 8—20 cm, ima dvojno ceno: les iglavcev ali mehki jamski les 18 RM za 1 m³, bukov 13 RM.

Rezan ali žagan les (Schnittholz) sme prodajati gozdni posestnik z lastno žago po sledečih cenah: Deske, vzporedno obrobljene, zdrave, smrekove, jelove in borove

a) pri dobavi do 5 m³ RM RM RM RM
širina 8—17 cm 60.85 59.05 51.75 51.75
širina od 18 cm dalje 64.70 62.85 57.50 55.20
b) pri dobavi 5—20 m³
širina 8—17 cm 57.15 55.45 48.60 48.60
širina od 18 cm dalje 60.75 59.— 54.— 51.85
c) pri dobavi nad 20 m³
širina 8—17 cm 52.90 51.35 45.— 45.—
širina od 18 cm dalje 56.25 54.65 50.— 48.—
Mecsnove deske so lahko do 20% dražje. Za deske in plohe drugih vrst lesa so posebne cene, približno toliko višje od cen okroglega lesa za določeno vrsto lesa, kot znaša razlika med ceno hlovov in ceno desk pri smrekovem lesu.
Za neobrobljene deske se odbije od gornjih cen 10%, za koničasto obrobljene 5%, za izpod treh metrov dolge deske 30 odstotkov.

Letve (Latten), trimeterake in daljše, sme gozdni posestnik zaračunati RM 57.50 za 1 m³, krajše pa RM 40.25.

Drva (Brennholz) sme gozdni posestnik prodajati po sledečih cenah: a) Cepanice (Scheitholz oder Klobenholz), prodajajo se sedaj tudi po kubičnih metrih, prodaja na težo je prepovedana. Cepanice iz trdega lesa (bukov, hrast, jesen, javor, akacija, brest, domači kostanj) in sadno drevje) 9 RM za m³; cepanice iz mehkega lesa (smreka, bor, jelka, jelša, macesen, topol in vrba) (RM 7.50 za 1 m³). (Ponavljamo: 1 zložen meter = 0.8 m³!) Okroglice (Prügelholz) so RM 2.— cenejše za vsak m³ kot cepanice iz dotičnega lesa.

c) Drva iz krajnikov (Spreißeilbrennholz), nažagana na 1 m dolžine, RM 4.50 za 1 m³ na žagi.

č) Butare (Bundholz), 20 cm dolge, 50 cm premera, RM 0.53.

Tesan les (Hauholz), od 8×8 do 21×24 cm tesan, ter 4—6 m dolg, RM 28.— za 1 m³. Za daljše trame pribitek po RM 1.— za vsak nadaljnji meter dolžine pri 1 m³. Za gradbeni les (Bauholz), ki je v to svrhu obdelan n. pr. ostrorobo tesan (Kantholz), itd., veljajo posebne cene. Nad 21×24 cm tesan les sme biti primerno dražji.

Les za celulozo (Zellulose-Spreißeilholz), 1 m dolžine, najmanj 12 milimetrov debeline, povezan; za zložen meter: a) z ličjem, a brez skorje RM 6.40, brez ličja, letna sečnja RM 7.40, zimsko RM 8.80.

4. Najvažnejša odredba o izboljšanju cen za drva gozdnim posestnikom.

Z odredbo z dne 21. decembra 1943 (Verordn. u. Amtsblatt Nr. 37/1943), ki velja začasno od 1. januarja do 31. marca 1944, so bile gozdnim posestnikom cene za drva izboljšane, kot sledi:

Po novi odredbi znaša odslej cena za 1 zložen meter (rm), torej ne za kubični meter (m³, fm) pri kmečkem gozdnem posestniku, za trgovca ali porabnika, pri cepanicah iz trdega lesa RM 8.50, pri cepanicah iz mehkega lesa RM 7.50, in sicer zložen na tako mesto, odkoder je mogoč odvoz z vozom, voznimi sanmi ali z avtom. (Doselej so veljale cene za drva, naložena na vagon, oziroma na avto pri začetku dobre ceste.)

Kljub temu, da velja izboljšana cena za cepanice odslej na mestu, odkoder je mogoč odvoz, je vendar vsak gozdni posestnik, v krajih, kjer je bil doslej običajen prevzem drv, položenih na vagon ali na avto, tudi za naprej dolžan postavljati drva na železniško postajo oziroma k cesti, in jih naložiti na vagon oziroma avto. Vendar si odslej lahko to vožnjo zaračuna po zakonitih določilih o zaslužku za kmečke voznike. (glej naslednje poglavje), a za nakladanje drv na vagon ali na avto si lahko zaračuna do RM 0.50 za vsak zložen meter.

Enako si lahko odslej gozdni posestnik zaračuna na gornje cene cepanic prevoznino od mesta mogočega odvoza do stanovanja kupca-porabnika, ako dostavlja drva kupcu na dom. Za dostavo drv v okrožna mesta (Kreisstädte: Marburg, Cilli, Pettau, Rann, Trifail) si sme gozdni posestnik odslej priračunati še posebni pribitek v znesku RM 1.— za vsak zložen meter.

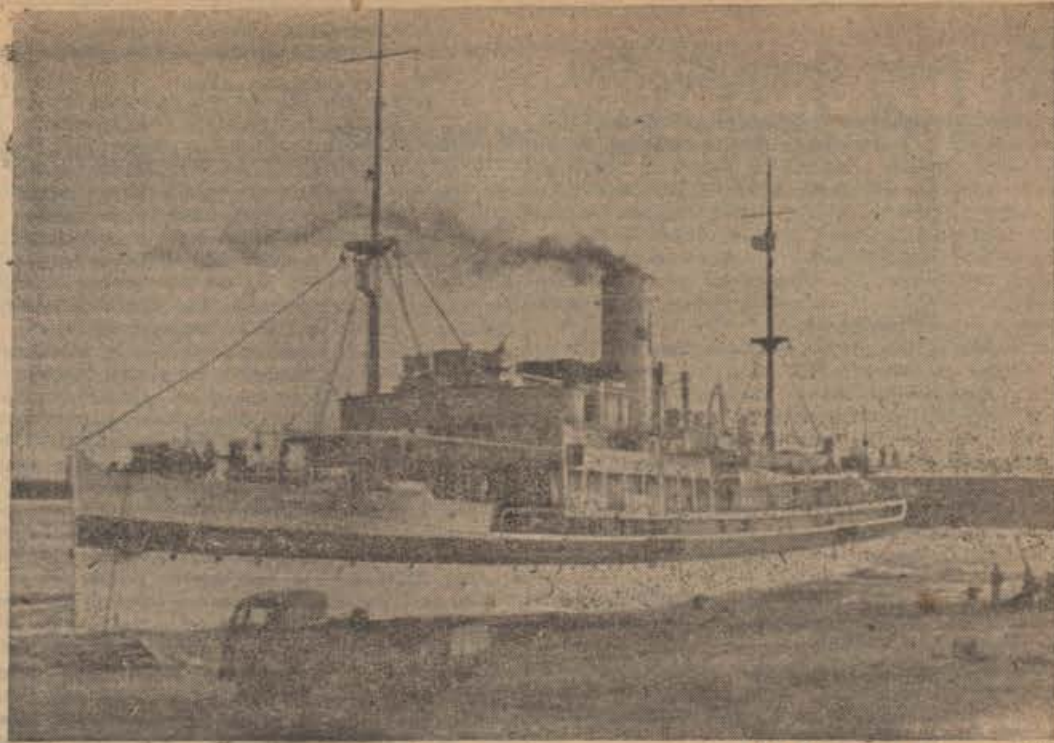
Namen te nove odredbe je, vzpodbuditi kmečke gozdne posestnike, da bi napravljali in dovažali v mesta več drv, katerih v mestih primanjkuje, že zdaj pozimi, ko je vendar za to delo več časa, kot ga bo poleti. Ker mora sečni predpis kmečki gospodar na vsak način izpolniti, je torej vsekakor bolje, da proda in izvozi drva že zdaj, v času, ko veljajo izboljšane cene.

1. Zaslužek gozdnih delavcev in voznikov lesa.

Da si bodo mogli kmečki gozdni posestniki vsaj približno sami izračunati, koliko smejo vsled gornje nove odredbe o izboljšanju cen drvam zaračunati za prevoz drv, objavljamo najvažnejše odločke iz uredb o določitvi zaslužkov in cen z dne 9. maja 1941 (Verordn. u. Amtsblatt Nr. 13) oziroma z dne 16. decembra 1941) Verordn. u. Amtsblatt Nr. 58).

1. Delovni čas znaša najmanj 48, največ 60 ur tedensko, za ženske in mladoletne do 56 ur. V kmetijstvu stalno zaposleni delavci in posli pa morajo delati, kot je v kraju običaj. Vendar se jim mora pustiti dovolj prostega časa za počitek in hrano.

2. Za nadure se plača dninarjem 25 odst. povška na plačo od ure, ob nedeljah in praznikih 50 odst. Enak povšek pripada delavcem tudi, če delajo nadure v akordu. V kmetijstvu zaposleni

Lazarettenschiff »Tübingen«
In einem Hafen der Italienischen Westküste in Erwartung von Verwundeten von der italienischen Südfront.

delavci doba za nadure le navadno plačo, brez povška.

3. Do polne plače imajo pravico le polnovredni delavci, manjvredni pa do plače po njihovi delazmožnosti. Ob sporih se je obrniti na pristojni Arbeitspolitisches Amt.

4. Akordno delo je za delavca obvezno, če ga gospodar ukaže. Akordni normalni zaslužek naj znaša 15 odst. več kot pri plači od ure.

5. Delavcu zakonito pripadajoče dni dopusta mora gospodar plačati, prav tako tudi dneve, ki jih delavec zamudi vsled poziva oblasti k zaslujanju. Tudi ob bolezenskih primerih mora gospodar prispevati delavcu zakoniti del plače (toliko, da dobi delavec skupno z boleznino 80 odst. dnevne plače). Podrobna določila lahko dobite pri Arbeitspol. Amt-u.

6. Plače sestojijo iz plač v gotovini in iz dajatev v naravi. V zasebnih gozdarskih obratih morajo dobiti delavci na uro RM 0.48 in po vrsti dela — 10 do 50 odst. pribitka na ta osnovni zaslužek. Če pa delajo v gozdu in pri lesu sicer stalno v domačem kmetijstvu zaposleni delavci in posli, se plača račun po določilih o plačah za kmetijske posle in delavce:

a) Kmetijski posli:
hlapci nad 18 l. RM 30.— do 50.— na mesec,
hlapci izpod 18 l. RM 20.— na mesec,
dekle nad 18 l. RM 25.— na mesec,
dekle izpod 18 l. RM 18.— na mesec.
ter hrano in stanovanje.

b) Dninarji:
1. če žive na kmet. 2. če ne žive na kmet.
moški nad 18 l., dnevno RM 2.50 RM 3.—
moški izpod 18 l., dnevno RM 2.— RM 2.50
ženske nad 18 l., dnevno RM 1.80 RM 2.40
ženske izpod 18 l., dnevno RM 1.40 RM 2.—
ter hrano.

Polna oskrba se računa RM 1.85 na dan, same hrana 1.10 RM, samo prenočišče RM 0.22. Dajave v naravi se zaračunavajo po zgoraj navedenih uredbah.

Vsi kmetijski in gozdni delavci morajo biti seveda tudi socialno zavarovani (to je za slučaj bolezni, nesreče ali onemoglosti) in mora gospodar vračunati v svoje račune tudi zneske, ki jih mora plačevati za svoje delavce in posle v ta namen.

Za vožnjo lesa z lastno konjsko vprego (dvo-vprežno) si sme gospodar zaračunati (po odredbi z dne 9. maja 1941) na dan pri 8urni vožnji 16 RM, za pol dne (4 ure) 9 RM, od ure (če voz vsaj tri ure) 2 RM.

Tujim voznikom (obrotna vožnja) je treba plačati sledeče zaslužke (po isti odredbi):

a) enovprežni vozniki pri 8urnem delavniku	cel dan	pol dne	na uro
	RM 11.—	RM 6.—	RM 1.50
b) dvo-vprežni vozniki pri 8urnem delavniku	cel dan	pol dne	na uro
	RM 17.50	RM 9.50	RM 2.50

Četudi je mogoče, da se je prikradla v predstoječa pojasnila kakšna številčna ali smiselna pogreška, kar je pri tako obširnih in zamotanih predpisih vseh navedenih uredb — na podlagi katerih smo ta pojasnila sestavili —, kaj lahko mogoče, vendar upamo, da si bodo iz povedanega naši kmečki gozdni posestniki lahko ustvarili vsaj približno točno sliko o najvažnejših veljavnih odredbah glede prodaje in cene lesa.

Obenem prosimo, da se nam morebiti ugotovljene pogreške in pomote sporočijo, da jih bomo mogli na tem mestu popraviti.

GOSPODARSKI DROBIZ

× Gradnja cest v madžarskih nižinah. Kljub vojnih težav so lani na Madžarskem nadaljevali z gradnjo cest v svojih nižinah. Tudi v tekočem letu se bo s temi deli nadaljevalo. Okraj Pešta namerava leta 1944 zgraditi 12 manjših cestnih zvez, za kar bodo potrebovali 20.000 vagonov kamena vseh vrst.

× Nova ladjedelnica na vidiku. Romunski finančni krogi se bavijo z načrtom za ustanovitev družbe pod imenom »Dinamika«, ki naj bi v Braşlu uredila moderno ladjedelnico. V zamislih je prvotno samo gradnja manjših ladij do 2000 ton, medtem ko bi po vojni delavnice prešle tudi na gradnjo večjih ladij. Za izvedbo prvega dela zamišljenega načrta je predvideno 287 milijonov lejev, ki jih hoče družba vložiti, ne da bi potrebovala kakšne bančne kredite.

× Turški pomorski prevozi naraščajo. Glasom izjave turškega prometnega ministra znašajo dohodki turškega pomorskega prevoza leta 1943 16 milijonov turških funtov. Turške ladje pripisujejo svoj uspeh izboljšanim načinu tovarjenja.

× Ureditev delavskih plač v Bolgariji. Bolgarski ministrski svet je izdal 126 tarifov, ki določajo plače raznim delavskim razredom. Te nove mezde veljajo počenši z letom 1944 ter predstavljajo minimalno višino in so prilagodene cenam življenjskih potrebščin. Delodajalci ne smejo teh mezd v nobenem primeru znižati. Istočasno je ministrski svet izdal odlok, da se smatra vso delavstvo, ki ga je zajelo novo določilo minimalnih mezd, na svojih sedanjih delovnih mestih kot delovno obvezno. Vsa tozadevna določila so za enkrat v veljavi samo do 31. marca 1944, vendar so jih pa lahko podaljša.

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

* Spodnještajercem je junaštvo prirojeno. Franz Rantschigai iz Reifensteina pri Anderburgu, Kreis Cilli nam poroča, da ima na fronti tri svoje sinove, ki so vsi postavili kot dobri bojovníki. Medtem ko sta bila dva težko ranjena je sin Franz dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse. Srečen oče junaških sinov je bil v svetovni vojni trikrat odlikovan. Ker jabolko ne pade daleč od drevesa, ni drugače mogoče, kakor da so tudi njegovi sinovi hrabri vojaki.

* Junaki iz Ortsgruppe Haslach, Eisernes Kreuz II. Klasse so dobili za na fronti izvršena junaška dela Grenadier-ja Johann Schmitz in Franz Schmitz in Jäger Leopold Widowsch rodno iz Ortsgruppe Haslach, Kreis Rann.

* Junaki iz Ortsgruppe Reichenstein. Za hrabrost, ki sta jo pokazala v bojih na fronti, sta dobila odlikovanja Eisernes Kreuz II. Klasse Soldat Otto Supanz, doma iz Armesberga štev. 67 in Johann Petan iz Großsteinbacha v Ortsgruppi Reichenstein Kreis Rann.

* Število junakov Ortsgruppe Pölschach narasča. Soldat Franz Stumberger iz Unterpölschacha, Ortsgruppe Pölschach, Kreis Marburg-Land, je bil odlikovan za hrabrost z odlikovanjem Eisernes Kreuz II. Klasse. To je sedaj že četrti junak te Ortsgruppe, ki je deležen vidnega znaka za izvršeno junaško delo.

* Junaki iz Kreisa Cilli. Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabro zadržanje na fronti sta dobila Gefreiter August Jursche iz Ortsgruppe Rohitsch-Sauerbrunn in Grenadier Franz Frischek iz Ortsgruppe Erlachstein v Kreisu Cilli.

* Nova odlikovanja vojakov iz Kreisa Pettau. V Ortsgruppi Mörtendorf, Kreis Pettau, so dobili Eisernes Kreuz II. Klasse Gefreiter Alois Schwarz iz Steindorfa 79, nadalje Gefreiter Johann Janschekowitsch iz Bründla in Gefreiter Johann Winzek iz Steindorfa 64. V Ortsgruppi Kaisersberg istega Kreisa sta dobila isto odlikovanje Obergefreiter Franz Polanetz in Gefreiter Stefan Pietsch.

* Eisernes Kreuz II. Klasse za hrabrost so dobili Anton Bobner iz Anderburga, Franz Flies iz Siebenecka, Josef Krtisch iz Högenberga, Anton Rantschigai iz Reifensteina, Anton Tschretnik iz Sengberga in Anton Wengust iz Lichtung.

* Ortsgruppe Neukirchen ima tudi junaka. Iz občine Neukirchen, Kreis Cilli smo prejeli dopis, da se nahaja na dopustu domačin Gefreiter Karl Schillich, ki je doma v Neukirchenu številka 29 in je bil prvi vojak iz te občine, ki je dobil odlikovanje Eisernes Kreuz II. Klasse.

* Nova odlikovanja. Za hrabro vedenje pred sovražnikom na fronti sta dobila Eisernes Kreuz II. Klasse Gefreiter Vinzenz Meglitsch in Reiter

Alois Jesa, oba iz Ortsgruppe Zelinitz, Kreis Marburg-Land.

MALE VESTI

* Ljudsko gibanje v Marburgu. V prvi polovici januarja je bilo pri Standesamtu prijavljenih: 91 rojstev (zadnjič 102), od teh 38 dečkov (zadnjič 59) in 53 deklic (zadnjič 43); dalje: 94 smrtnih slučajev (zadnjič 58), od teh 66 moških (zadnjič 29) in 28 žensk (zadnjič 29). Na Standesamtu sklenjenih porok je bilo 14 (zadnjič 45).

* Zanimivosti ljudskega gibanja v Marburgu. To pot je pač zelo zanimivo primerjati številke iz zgornjega poročila o ljudskem gibanju v Marburgu. Pri rojstvih je dosedaj skoraj redno rekordno število dečkov nad številom deklic v tej mesečni polovici kar naskrat zelo padlo in imajo izjemoma zopet deklice rekord s številom 15. — Število smrtnih slučajev v Marburgu v eni mesečni polovici se suče povprečno okoli 50. To pot je pa poskočilo na 94 in sicer na račun moških (za 37). Očividno je tudi padec porok (od 45 v božičnem času) na 14 — vendar šteje to še k navadi, da je prva mesečna polovica po Novem letu zelo malo porok (zato jih je v februarju tem več).

* Poročilo iz Ortsgruppe Neukirchen Kreis Cilli. Pri novorojenem spaku, ki ga je priredil Ortsgruppenführer Pg. Architekt Sauer, so izdali smernice za politično delovanje Ortsgruppe v letu 1944. Pri tem se je najbolj poudarila potreba šolanja, ki se je v glavnem že začelo. Amt Frauen in Feuerwehr, v kolikor doslej še nista bila dodeljena v to delovanje, bosta odslej na tem področju sodelovala. — Pri peti tedenski hišni zbirki za Kriegs-Winterhilfswerk je naša občina prispevala za 29% več kakor pri četrti.

* Novi predpisi za poštna naslove. Da bi se olajšalo in pospešilo prevoz in dostavljanje pošte, se mora odslej pri vseh naslovih poštnega prometa v notranosti naše države razen vseh dosedanjih označb, navesti še številko poštnega področja, v katerega je pismo ali paket namenjen. Reichspostminister je odredil vsem voditeljem poštinih uradov, da na morebitna vprašanja imenuje pošto področna okraje, ki se jim pravi Postleitgebiete ali pa Postleitbezirke. Pošiljatelji poštinih pošilk morajo torej odslej na vsakem pismu in na vsaki Paketkarti napraviti krog, ki ga je napisati levo od kraja pošte, ki ji je pošiljka namenjena. V dotični krog pa staviti številko Postleitbezirk-a. Velikost cele oznake naj bo tako velika, kakor je n. pr. en kovanec od 10 Pfennig-ov. Uvedba tega predpisa je postala potrebna in koristna, ker bodo pošte veliko bolj hitro in lažje že pri prevzemu pošilk opravile sortiranje poštinih pošilk in paketov. V orientacijo navajamo, da imajo n. pr. Alpen- in Donau-

gaui sledeče številke svojih Postleitbezirk-ov: Gau Wien, Niederdonau in Steiermark imajo skupno številko 12a, Gau Kärnten, Oberdonau, Salzburg ter Tirol in Vorarlberg zopet skupno številko 12b, medtem ko ima mesto Berlin številko 1. Protektorat Böhmen in Mähren nosi številko 11b, Gau Sudetenland-West pa številko 11a.

* Podaljšanje veljavnosti potniških in gostilniških markic. Reichsminister für Ernährung und Landwirtschaft je odredil, da se podaljša do nadaljnjega veljavnost Reise- in Gaststättenmarken in ostalih Lebensmittelkarten, ki nosijo natis, da so veljavne do 6. februarja 1944. Čas, ko stopijo te markice iz veljave, se bo pravočasno uradno razglasil.

* Novi predpis za izdelovanje čevljev. Gemeinschaft Schuhe je izdala nove predpise za izdelovanje čevljev, namenjenih za civilne potrebe. Gre predvsem za še nekoliko strožje tipiziranje, ne da bi se pri tem smelo zmanjšati kakovostne vrednosti. Odredba govori o nekaterih predpisih, ki bodo čevlje po kakovosti celo izboljšali. Predpis zajema pet vrst čevljev. 1. Delovne ali polklicne. 2. Delovne čevlje z lesenimi podplati. 3. Cestne z usnjenimi gornjimi deli. 4. Letne cestne čevlje. 5. Domače, tovarne in za bebiče.

* Ne govorite, temveč molčite! Da je v vojnem času molčanje prva zapoved vseh ljudi, ne boste dolgo dolgo razlagali. Tisk, radio in razna predavanja so o tem že dovolj povedali. Kljub temu se še pa najde posameznike, ki iz same želje po klepetanju ne morejo držati svojih jezikov. S svojimi čenčarijami škodujejo sebi in narodni skupnosti. Za star pregovor pravi, da je molčanje zlato, govorjenje pa samo srebro, seveda eno kakor drugo, ob pravem času in na pravem kraju. Najbolj zanimivo gradivo predstavljajo pač vojne zadeve, ki jih naj razpravljajo tisti, ki so za to poklicani. Vsak lajik in nepoklican razlajevalec za vojskovanje važnih zadev lahko po svoji omejenosti in nevednosti škoduje, ker si je treba imeti vedno pred očmi, da ima sovražno vohunstvo povsod svoje krepilje vmes in da posluša in zbira vse, karkoli se nanaša na narod, gospodarstvo, vojskovanje in sploh vse, kar je povezano z našim življenjem. Molčanje je zadeva razuma srca in ljubezni do samega sebe, do domovine in našega življenja.

* Gau Steiermark zbira za Kriegs-Winterhilfswerk. V soboto, dne 22. in v nedeljo, dne 23. januarja 1944 bo zbirka za Kriegs-Winterhilfswerk, ki ga priredi Gau Steiermark. Kakor vedno, opozarjamo tudi tokrat naše vrle Spodnještajerce, da gre pri tem za najbolj humane in socialne namene, ki jih bo vsak značajan in pošten človek po svojih močeh podprl. Rane, ki jih povzroča vojna, so občutne in če pomislimo, da nam tukaj na Spodnjem Stajskem še vedno ni tako hudo, kakor je trde življenje naših hrabrih vojakov na

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Kresat!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

55. Stunde.

11. Ich lese — du liest
ich sehe — du siehst
ich trete — du trittst
ich vergesse — du vergißt
ich befehle — du befiehst
ich erschrecke — du erschrickst
ich helfe — du hilfst
ich nehme — du nimmst
ich spreche — du sprichst
ich steche — du stichst
ich stehle — du stiehst
ich werfe — du wirfst
ich sterbe — du stirbst
ich falle — du fällst
ich fange — du fängst
ich löse — du löst
ich schlafe — du schläfst
ich fahre — du fährst
ich trage — du trägst
ich wasche — du wäschst
ich wache — du wachst
12. hergeben — gib her!
vorlesen — lies vor!
nicht hinsehen — sieh nicht hin!
vergessen — vergiß!
befehlen — befiehl!
nicht erschrecken — erschrick nicht!
mithelfen — hilf mit!

- nehmen — nimm!
leise sprechen — sprich leise!
wegwerfen — wirf weg!
13. Die Burgen, die Schulen, die Hasen, die Häl-
len, die Schützen, die Volksgenossen, die Rei-
sen, die Sammlungen, die Tafeln, die Bur-
schen, die Eichen, die Raben, die Knaben, die
Sprachen, die Religion, die Gesellen, die Gren-
zen, die Klagen, die Schrauben, die Reden,
die Inseln, die Ochsen, die Fahnen.
 14. Das Band — des Bandes
das Buch — des Buches
das Glas — des Glases
das Haus — des Hauses
der Mann — des Mannes
der Sohn — des Sohnes
der Soldat — des Soldaten
der Student — des Studenten
der Teller — des Tellers
der Buchhalter — des Buchhalters
der Schlosser — des Schlossers
die Kellnerin — der Kellnerin
die Frau — der Frau
die Tochter — der Tochter
die Mutter — der Mutter
 15. Die Wurst — die Würste
der Wurm — die Würmer
der Turm — die Türme
die Wunde — die Wunden

- die Wand — die Wände
der Traum — die Träume
das Maul — die Mäuler
die Mauer — die Mauern
der Maurer — die Maurer
die Liste — die Listen
das Licht — die Lichter
das Lied — die Lieder
die Linde — die Lindern
das Kind — die Kinder
das Bild — die Bilder
das Rind — die Rinder
die Rinde — die Rinden
die Brille — die Brillen
die Dose — die Dosen
der Ochs — die Ochsen
das Dorf — die Dörfer
das Rohr — die Rohre
das Schloß — die Schlösser
der Stoff — die Stoffe
der Ton — die Töne
die Wolke — die Wolken
der Kellner — die Kellner
die Kellnerin — die Kellnerinnen
das Weib — die Weiber
16. a) Der Staubsauger wurde vom Stubenzü-
chen benutzt.
b) Von wem wurde die Torte gegessen?
c) Der Gaukler wurde von dem Einwohner
des Gaus verehrt.
d) Die Flaschen wurden von dem Arbeiter
mit Wein gefüllt.
Das Glas wurde von Karl mit einem Stein
zerschlagen.
f) Die Vergeltungsmaßnahmen wurden von der
Polizei auf Plakaten angekündigt.

frontah in kakor je običajno življenje prebivalstva v veliki bolj po sovražnih letalnih ogroženih krajih, nam veva dolžnost, da ne odklanjamo sbrance, ki nas bodo pri tej zbirki spominjali na svoje zbiralne pušice.

* **Ljudsko gibanje v občini Neunkirchen Kreis Cilli.** V občini Neunkirchen (Kreis Cilli) so imeli leta 1943 55 rojstev, 15 porok in 29 smrtnih slučajev.

* **Agrarno darilo občine Neunkirchen.** Občina Neunkirchen (Kreis Cilli) je imela leta 1943 2.078 RM agrarnega darila (Agrar-Spende), to je za 1.178 RM več, kakor je bilo predvideno.

* **Nove odredbe.** Verordnungs- und Amtsblatt des Cefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 1 vom 14. Jänner 1944 vsebuje pet točk. 1. Četrto odredbo o surovem lesu, rezanem lesu in drvah na Spodnjem Stajerskem. 2. Tretji razglas k nemško-hrvatskemu dogovoru o ureditvi gotovih zemljiško-posedniških razmer v obmejnem področju ter izvedba istih v Landkreisen Cilli, Marburg in Pettau. 3. Odlok zadevajoč se za dodatke šefa civilne uprave za šole. 4. Odlok, zadevajoč čitanko za glavne šole. 5. Odlok o kateholicah in razrednicah na ljudskih šolah.

* **Untersteirischer Kalender 1944.** Založba Marburger Verlags- und Druckerei Gesellschaft m. b. H. razglaš, da ne sprejema nikakršnih posameznih naročil na imenovani koledar. Koledar se lahko kupi edino v knjigarnah in trgovinah, ki trgujejo s knjigami in časopisi, in to seveda samo kolikor je to v mejah morebiti še obstoječih zalog možno. V založbi in tiskarni ni nikakršnih koledarjev na razpolago, ki bi se posameznikom lahko pošiljali ter je naravno, da bo založba vsak denar, ki ga kdo pošlje za koledar, prisljane vrniti naročniku.

* **Smrtna kosa.** Iz preseljeniškega taborišča Bornhofen bei Kamp am Rhein smo prejeli dopis, da je istotam, dne 9. januarja t. l. za vedno zatisnil svoje dobre oči preseljenec Michael Wirant iz Kreisa Rann. Pokojni se je rodil, dne 23. aprila 1889 ter zapušta 5 nedoraslih otrok.

* **Trije otroci, ki imajo istega dne svoj rojstni dan.** Trgovca Waldemar Johansen v Aarhusu na Švedskem je dobil te dni hčerko. Točno istega dne in ob isti uri mu je žena pred tremi leti rodila sina. Toda to še ni bilo dovolj. Prvi sin se mu je rodil istega dne in ob isti uri pred šestimi leti. Tako imajo sedaj vsi otroci rojstni dan istega dne.

* **Težka ječa za zločin zoper zakon o zaščiti rase.** Pred kazensko zbornico Landgerichta Wien je stal 48letni Wilhelm Spalding radi zločina zoper § 2 zakona o zaščiti rase ter se zagovarjal radi kaznivih razmerja, ki ga je imel od leta 1939. do oktobra 1943 z neko židinjco. Sodišče

ga je obsodilo na leto in šest mesecev težke ječe.

* **Težka ječa za zločin z radio aparatom.** Sondergericht Graz je obsodil na tri leta težke ječe 45-letnega kmetovalca Antona Tröster-ja iz Hainfelda, Kreis Fürstenfeld, ker je večkrat poslušal poročila sovražne radio oddaje ter jih nato razširal. Radi istega hudodelstva in težko obremenilnih govoric so oblasti v Hainfeldu aretirale še nekatero druge osebe, ki se bodo morale zagovarjati pred sodiščem.

* **Smrtna kazen za žepne tatvine.** Sondergericht Wien je obsodil na smrt 26-letnega večkrat radi žepnih tatvin predkaznovanega V. Radusinoviča kot nepoboljšljivega kradljivca in zločinca iz navade. Obsojenec je v poletju 1943 po cestnih železnica in železniških kolodvorjih v Wienu izrabljal velik osebni promet, ki ga povzročajo vojne razmere, izvršil več žepnih tatvin od katerih je priznal deset ter si na ta način pridobil 1000 RM plena.

* **Kaznovani nečedni trgovski posli.** Pred Landgerichtom v Klagenfurtu je stal čevljarji mojster Thomas Polessnig radi zločina zoper predpise o cenah in radi prestopka zoper odredbo o potrošnji. Na Bezugscheine, glaseče na lahke cestne čevlje, je oddajal težke delovne čevlje, za kar si je pridobil meso, maslo in jajca. Razen tega je za čevlje zahteval v več primerih previsoke cene. Kazen je glasila na deset mesecev težke ječe in na plačilo prekoračenega dobička v znesku 250 RM v korist državne blagajne.

* **Pomanjkanje vode v Londonu.** Predsednik odbora za londonsko preskrbo z vodo je zagrozil prebivalstvu, da mora pričeti s čim najstrožjim štedenjem vode.

* **Stopa gori v Avstraliji.** V avstralski državi Victoria je začela goriti stopa. Požar se je širil s tako naglico, da je zgorelo doslej nad entisot hla. 18 oseb je zgorelo, 44 drugih pa je bilo ranjenih. Požar je uničil 250.000 ovac. Mrtve ovce ležijo v masah na zgoreli stopi. Mnogo ovac je oslepelo. Na tisoče ljudi, ki so brez strehe, je zbežalo pred ognjem v mesta, kjer so jim pripravili živež in obleko. V Victoriji bodo sedaj pridobili mnogo manj ovčje volne, vsaj kar se tiče v letu 1944/45.

* **Novi francoski prostovoljci za vzhodno fronto.** Te dni je odšel iz Pariza nov kontingent francoskih prostovoljcev za vzhodno fronto. Nadaljnji transporti bodo še sledili.

* **Težka železniška nesreča v Londonu.** Preteklo nedeljo popoldan se je odigrala v Londonu velika železniška nesreča. Nek iz Norwicha prihajajoči vlak je trčil na postaji Ilford v nek osebni vlak. 15 potnikov je bilo pri priči ubitih, 30 pa ranjenih.

ALBANIJA

Dinastija znanega izdajalca Viktor Emanuela se je aprila 1939 polastila albanske kraljevine, ki jo je septembra 1943 za vedno izgubila, ker se je radi izdajalske kapitulacije morala umakniti iz albanskega prostora. To je Albaniji vrnilo zopet njeno samostojnost. Nemška oborožena sila, ki je vkorakala v Albanijo, da bi preprečila vsak morebiten poskus izkrcanja Anglosasov na albanski obali, se v svoji plemenitosti in širokogrudnosti v notranje zadeve Albanije sploh ni vtikala in je iste prepustila albanskemu narodu, da si jih uredi kakor mu je ljubo.

Albanci so sestavili začasni izvršilni odbor, ki so mu dali ime »Očetje domovine«. Ta odbor je sklical za dne 16. oktobra 1943 v glavnem mestu Albanije v Tirani, v nekdanji kraljevi palači, sejo narodne skupščine, ki je izvolila štirčlanski regentski svet. Na čelo regentskega sveta so postavili Mehdi Frasheri-ja, ki je kot albanski državnik znan izven Albanije. Pod nekdanjo Turčijo je ta mož bil v skrajni carigradske vlade kot visoki komisar Egipta in guverner Palestine. Njegova desna roka je bilvi minister Fuad Dibra, znan po svoji veliki domoljubnosti.

Ta dva moža predstavljata v albanskem regentskem svetu Albance muslimanske vere, ki znašajo 95 odst. vsega albanskega naroda, ki šteje okrog 1.900.000 prebivalcev.

Tretji član regentskega sveta je Lev Nosi, ki ga Albanija šteje med svoje redke učenjake in zastopa pravoslavni del albanskega naroda, ki živi bolj v južnem delu Albanije, zajemajoč 21 odstotkov celotnega prebivalstva.

Ostalih 10 odst. Albancev je rimokatoliške vere in živi bolj na severu, okrog jezera in mesta Skadra in v okolici Prizrena. To skupino zastopa v regentskem odboru kot četrti član frančiškanski pater Anton Harapi.

Sestava regentskega sveta je upoštevala vse verske, narodnostne in plemenske samobitnosti albanskega naroda in ga tudi v pretežni večini zadovoljila. Nezadovoljne so edino male in neznatne politične skupine razpršenih pristašev komunistične ideologije, ki se po vzgledu drugih dežel skrivajo pod krinko demokracije in jih večina ljudstva odklanja in celo z orožjem preganja in uničuje.

Narodna skupščina je sklenila samostojnost albanskega naroda in države. Velika Nemčija je Albanijo in njeno samostojnost takoj priznala in jo smatra kot državo, ki stoji izven sedanje vojne.

Sredl meseca oktobra 1943 so Albanci sestavili svojo vlado, ki ji načeluje znani zgodovinar profesor Rekshep Metrovica. Notranji minister je Ksaver Deva, doma iz Kosovega polja, ki je bilo preje, kakor znano, pod bivšo Jugoslavijo. Ostala ministrstva niso v rokah politikov, temveč strokovnjakov. Zunanje ministertvo upravlja Mehmed Konica, ministertvo za sodstvo dr. Rrok Kolaj, finančno ministertvo dr. Sokrat Dodbiha, javna dela Musa Gjylbegaj, kmetijstvo Aqo Aqaj in naučno ministertvo dr. Ekrem Cabelj.

V Albaniji so plemenska čustva prevzeta po davnih, zaostalih izročilih še vedno močnejša od nacionalnih interesov. Spori med posameznimi plemeni, zadrugami, družinami in posredni, se kljub več desetletnemu prizadevanju oblasti raznih režimov niso mogli spraviti na reševanje pred oblastne forume, temveč se še dandanes v mnogih primerih rešujejo med ljudstvom na lastno pest s takozvanim krvnim maščevanjem. Taki spori in maščevanja se vlečejo iz roda v rod in bo zdravljenje te rak-rane albanskega naroda ena najtežjih nalog sedanje vlade, ki je svojega notranjega ministra pooblastila, da si je večino svojega orožništva rekrutiral iz področij svoje ožje domovine na Kosovem polju, ki se je že v nekdanji Jugoslaviji v orožniški in policijski službi obnesla.

Tako plemenito in širokogrudno je postopala in postopa Velika Nemčija z albanskim narodom. Če bi namesto nemške oborožene sile, ki samo čuva albansko obalo ter s tem vred življenje in premoženje albanskega naroda, stali v Albaniji Anglosasi ali boljševiki, bi bila Albanija danes to, kar so Sicilijska, Sardinija in Južna Italija; dežela gladu in kužnih bolezni, oziroma to, kar so bile baltičke države, Bukovina in Besarabija, ko so za kratko dobo padle pod Stalinovo pištolo.

17. a) Das Kind gleicht seiner Mutter.
- b) Ich schreibe einen Brief.
- c) Ich war gestern im Theater.
- d) Ich liefere diese Milch dem Gaukrankenhaus.
- e) Ich sehe das Flugzeug in der Luft.
- f) Ich fahre morgen in die Schule.

18. 1. bei (dem Gewitter, der Tante, dem Onkel).
2. von (dem Bruder, der Schwester, dem Haus).
3. nach (dem Krieg, der Frau, dem Boot).
4. seit (dem Monat April, der Niederlage, dem Gewitter).
5. mit (dem Freund, der Freundin, dem Kind).
6. entgegen (dem Befehl, der Abmachung, dem Gesetz).
7. aus (dem Wald, der Mühle, dem Haus).
8. gegenüber (dem Bahnhof, der Post, dem Gemeindeamt).
9. außer (dem Garten, der Lehrerin, dem Mädchen).
10. zu (dem Lehrer, der Kellnerin, dem Weib).

19. 1. Wir treten an das Fenster; wir stehen an dem Fenster.
2. Ich setze mich auf den Sessel; ich sitze auf dem Sessel.
3. Ich springe über den Tisch; die Lampe hängt über dem Tisch.
4. Du legst den Schlüssel unter die Vase; der Schlüssel liegt unter der Vase.
5. Wir stecken die Blumen in das Glas; die Blumen stecken in dem Glas.
6. Lege es zwischen die Bücher! Es liegt zwischen den Büchern.
7. Die Kinder traten vor die Türe; die Kinder spielten vor der Türe.

8. Er lief hinter die Wand; was ist hinter der Wand?
9. Stell dich neben mich; jetzt stehst du neben mir.
10. Das Glas steht auf dem Tisch.
11. Ich stelle das Glas auf dem Tisch.

20. 1. Eine schöne Frau, ein schönes Kind, ein schöner Hund.
2. Ein größerer Mann, ein größeres Haus, eine größere Dame.
3. Ein besserer Vater, eine bessere Mutter, ein besseres Kind.
4. Ein breiterer Fluß, ein breiteres Tal, eine breitere Straße.
5. Ein längerer Faden, ein längeres Seil, eine längere Strecke.
6. Ein kürzerer Tag, eine kürzere Nacht, ein kürzeres Glück.

21. 1. Der starke Löwe, das stärkere Gebrüll, die stärkere Zigarette.
2. Der kleinere Fehler, das kleinere Mädchen, die kleinere Hand.
3. Der schönere Tag, das schönere Wetter, die schönere Zeit.

22. 1. Er ist der stärkste Mensch.
2. Hier ist der wichtigste Brief.
3. Sie ist die beste Mutter.
4. Maria ist das schönste Mädchen.
5. Karl ist der sicherste Schütze.

Širite Stajerskega Gospodarja!

44-PK-Kriegsber. Mielke (Sch).

Der Großmufti von Jerusalem bei den bosnischen Freiwilligen.
Kürzlich besuchte der Großmufti die bosnischen Freiwilligen der Waffen-SS. — Unser Bild zeigt ihn bei der Besichtigung von Gebirgspakgeschützen der Freiwilligendivision.

TO IN ONO

Severni jelen kot domača žival

Heinz Scheibenpflug je napisal v izdaji dnevnika »Völkischer Beobachter« članek o severnih jelenih, iz katerega posnemamo sledeče poučne zanimivosti.

Mnogo pozneje kakor govedo, konj, svinja itd., je postal šele severni jelen domača žival. Ta žival je pa vse do danes ostala domača žival samo nomadskih ali pastirskih narodov, ker kdor goji severne jelene, mora potovati z njimi. Druga izhoda namreč ni. Pri tem določa smer potovanja žival, ki išče svojo krmo, ljudje ji pa sledijo. Živino rejci stalnega bivališča se radi tega ne morejo pečati z rejo severnih jelenov. Kljub temu je razmerje med človekom in severnim jelenom veliko bolj iskreno, kakor je to pri nomadih drugače običajno. To ima svoj izvor v dejstvu, da nudi severni jelen Laponcem, Eskimom in raznim drugim plemenom v severnem delu Sibirije, ki ga gojijo, skoraj vse, kar jim je za življenje potrebno.

Meso tvori podlago prehranjevanju v imenovanem področju, prebivalstvo uživa tudi jelenovo mleko, iz kožuhovine in kož obstojajo oblačila, iz žil izdelujejo sukanec, iz kosti pa igle in drugo orodje za svoje potrebe.

Razen vseh potrebščin, ki jih gojitev severnih jelenov daje svojim rejcem, bi reja teh živali evropskemu gospodarstvu lahko dobavljala še dragocene surovine. V prvi vrsti meso, katerega se lahko vzporedi z najboljšim govejim, v drugi vrsti kožo za izdelovanje finega usnja za rokavice, za našive na lahkih hlačah in podobne stvari. Iz kožuhovine se pa izdeluje najboljše spalne vreče in potovalne odeje, ki se jih v severnih krajih prav težko pogreša.

Pri vsem tem se ni čuditi, da je na dnevnem redu problem povečanja na evropskem prostoru živeti čred severnih jelenov, da bi se na ta način prostorno zelo razširjena področja puščinskega ozemlja na nekakšen način vpostavilo v prekrbovanje evropske celine. V tej zadevi je najzadnja delovala nemška raziskovalna skupina »Schulz-Kampfenkel« in v severno-norveškem in severno-finskem prostoru proučevala podlago za razmnožitev jelenov in povečanje čred severnih jelenov.

Da je možno v področjih, ki imajo razen čisto kratkega poletja, izraženega v luži in blatu, skoraj devet mesecev trajajočo hudo zimo, preživljati tako številne črede severnih jelenov, gre zahvala prav posebnim vrsti rastline, ki raste v tem pasu. Gre za takozvano pletenico ali pleter (v nemščini Flechte ali Renntierflechte), ki se jo najde

tudi v naših krajih, če se jo išče v borovju, v suhem resju ali v visoko ležečih planinskih gozdovih, in sicer kot nizko, travno-zeleno, popolnoma suho rastlino, izgledajočo kakor napolnjena blazinica, na tleh. V takozvanih tundrah, pokrajinah brez dreva ali pustinje v severnih krajih, obvlada pletenica na daleč okrog in to večinoma kot edina rastlina vso deželjo. Botanika ali rastlinoznanstvo pozna pletenico kot svojevrstno živo bitje, ker je sestavljena iz dveh vrst staničevja, in sicer iz gobovega ali glivinega in iz alginnega, ki ves svoj vek skupaj živita in skupaj delujeta. Kar ne zmore eno staničevje, opravi drugo. Kjer ne bi mogla sama uspevati niti goba, niti alga, tam raste pletenica. Radi tega se jih najde v najvišjem gorovju in celo na popolnoma golem skalovju. To je tudi edina rastlina, ki kljubuje in premaguje tundro. Na njo je narava prilagodila severne jelene. Pletenico iščejo severni jeleni na svoji poti in so vedno za njo. Pri tem je pa potreba upoštevati, da se na malih ploskvah ne more pasti poljubno število severnih jelenov, ker je rast pletenice prav počasna. V petnajstih do dvajsetih letih zraste komaj za pet do šest centimetrov visoko.

Ploskev, ki jo zavzema severno-evropska tundra, ki ni za nobeno drugo uporabo, kakor za pašo severnih jelenov, meri tri milijone kvadratnih kilometrov. Na enak način je možno rediti večje črede severnih jelenov, kakor jih gojijo sedaj. To, kar je trenutno na razpolago, služi skoraj izključno le za samooskrbo prebivalstva. Če se hoče za potrebe Evrope iz tega prostora dobivati od severnih jelenov meso, kožuhovino in usnje, se mora število živali znatno zvišati. Po izvršenih raziskovanjih je ugotovljeno, da je to potom skrbne zaščite in predvsem z izbiranjem plemenske pasme dobro izvedljivo. Od sto samice jih povzra samo trideset do devetindeset, medtem ko znaša to število v drugih deželah do 90 odst. 3 primerno plemensko izbiro je možno dvigniti teže živali za dobrih 40 odstotkov. Severni jeleni iz Severne Evrope dajejo danes kakih 40 kg, oni iz Alaske pa do 70 kg teže.

Po vsem tem ima evropsko polarno ozemlje še lepe možnosti za svoj razvoj. Treba je problem pravilno načrti in ga dosledno rediti, kar bo v korist prebivalstva imenovanega prostora in celu našemu kontinentu.

Vezuv zopet bruha

Kot zemlja star Vezuv, se je po Novem letu zopet predramil od svojega nepredolgega odpočitka. Po svoji izredno zanimivi zemljepisni legi, še bolj pa po svojih zgodovinskih katastrofalnih izbruhih je širom sveta tako poznan, da vzbuja

pri vsakokratnem novem bruhanju tudi na splošno največje zanimanje. Točasno nas najbolj zanimajo tri vprašanja. In sicer: 1. ali je mogoče zanesljivo napoved vsakokratnega novega delovanja; 2. ali so znaki delovanja Vezuva tudi pri nas opazljivi in kakšni so ti znaki; 3. ali ima delovanje Vezuva kakšen vpliv tudi na naše kraje?

Prvo vprašanje je lahko rešljivo z da. Na Vezuvu se nahaja moderno urejen observatorij (opazovalnica), ki služi obenem tudi za opazovanje vremena in potresov.

Drugo vprašanje je empiričnega značaja, to pravi, da spada k izkušnjam in sklepanju iz osebnega opazovanja. Letos majnika meseca bo že štirideset let, odkar je — vsaj v enem znanem slučaju — naš Vezuv dal prižiko za začetek takega opazovanja tudi pri nas. Znakov za take opazovanje je več; a najbolj vidni in zanesljivi so oni na nebu (svojevrstni oblaki) in v zvezdi s tem je tudi smer vetra in posebno stanje toplote. Na tej podlagi je treba v vsakem kraju opazovanja ugotoviti tudi še gotove točke smeri za lego ognjenika — za naše kraje posebno važno, ker so smeri treh naših južnih ognjenikov (Etna — Vezuv — Stromboli) precej blizu skupaj in pride Vezuv v sredino. Pri daljših tozadevnih preizkušnjah iz vsakdanjih opazovanj je celo mogoče delovanje ognjenika ugotoviti prej, predno pride do javnega sporočila o izbruhu. Tako je bil tudi to pot izbruh Vezuva pričakovan že v decembru. Naenkrat pa so se pojavi prekinili oz. premestili v nasprotno smer. Obstoji namreč v medsebojni zvezi se nahajajoči ognjeniški trikotnik Italija — Južna Amerika — Japonska.

S tem pa smo že prišli do odgovora k tretjemu vprašanju; namreč glede vpliva Vezuvovega izbruha tudi na naše kraje. Ne le Vezuv, marveč vsak delujoči ognjenik ima in razširja svoj vpliv neverjetno daleč po raznih krajih zemlje. Pri tem prihajajo predvsem v poštev dežele in kraji, katerih lega je posebno dostopna gotovim vetrovom (Marburg šteje med vetrovno oz. klimatično prehodne kraje). Tudi si je (glede omenjenih ognjeniške »trozveze«) treba predstavljati da podzemeljske sile skušajo zdaj tu, zdaj tam priti do izbruha in z izhlapevanjem razgrete pare prečisti ozračje (orkani, snežni viharji itd.). Nam a. pr. je za Novo leto in tja do Treh Kraljev ledeno mrzli zapadnik prinesel večinoma izredno vedro nebo in »rože« na okna. Naenkrat pa je prišlo do prevrata. V boju za izbruh je za enkrat zmagal — Vezuv. Ali pa bo to pot tudi obdržal svojo nadvlado napram svojim »tovarišem«, to je v tem trenutku še zelo dvomljivo. Že na večer 10. t. m. so se namreč na jugozapada pojavili znaki izbruha tudi še drugega ognjenika. So sicer redki, toda niso izključni slučaj, da istčasno deluje več ognjenikov; navadno pa pride končno do večjega, katastrofalnega izbruha le v enem slučaju. In v takem izrednem položaju se nahajamo zdaj že od decembra dalje.

V zimskem času delujoči Vezuv prinaša na naše kraje nenaden prelom zime, torej prijetno toplo južno vreme, ki se pa proti koncu kar rado prevrže v snežne viharje. Prinaša pa tudi zanimive večerne in jutranje zarje, čez dan pa čudovito oblikovane oblake. Večji Vezuvovi izbruhi so navadno v zvezi tudi a potresi, ki so katastrofalni zlasti za okolico ognjenika.

RAZNE VESTI

□ Novi načrti za razdelitev Nemčije. Doslej je bilo v sovražnem taboru že vse polno načrtov za uničenje Nemčije. Sedaj servira list »Daily Mail« svojim angleškim čitateljem nov tak načrt. Omenjeni angleški list predlaga z neverjetnim cinizmom, da bi bilo treba odreči Nemčiji vsako pravico do nacionalnega obstoja. V to svrhu naj bi se Nemčijo razdelilo med tri velesile, ki bi — vsaka za seboj — absorbirale ali vsesale pripadajoč del nemškega prebivalstva. Te posamezne dele bi upravljali v smislu mandatskih zakonov. Nobenega dvoma ne morebiti o tem, da gre tu za nov izdelek židovskega sovražstva. Predlog lista »Daily Mail« je povsem »anostaven«, ker vsebuje kratkomočno razdelitev Nemčije. Kot Nemčije bi si po tem načrtu vzeli Angleži, drugi del bi dobili Amerikanci, tretjega pa bi si »vrezali« oblastniki Kremija. »Daily Mail« samo noče povedati, kdo neki bi si vzel največji kos. To bi bila menda Sovjetija. V Londonu si naj ne delajo nikakih skrbi. Odločilno besedo bo spregovoril nemški vojak. Nemška vojska bo odgovorila na vse te izlive sovražstva jasno in nedvoumno.

GOSPODARSKE VESTI

× **Produktion mangana.** V Spaniji so pridobivanje mangana dvignili na stopnjo, da svojo potrebo, ki znaša 11.000 ton, lahko krijejo iz lastnih rudnikov. V Egiptu so leta 1943 nakopali 190.000 ton manganove rude. Zaloge, ki so na razpolago, znašajo 20.000 ton. Rudnik mangana, ki leži v distriktu Postmasburg v Južni Afriki, je od aprila 1943 pa do marca 1944 v zakupu neke ameriške družbe. Pridobivanje mangana v Britanski Indiji je radi slabe prehrane indijskega delavstva znatno nazadovalo. Zaloge, ki so na razpolago, cenijo na 100.000 ton. Zedinjene države Severne Amerike, ki so svoječasnno bile navezane v glavnem na uvoz mangana iz Sovjetije in Indije, imajo sedaj na razpolago samo manjše količine, in sicer v rvezni državi Montana. Amerika kupuje mangan tudi v Sovjetiji, ki je pa radi prevoznih težav bolj težko dosegljiv.

× **Madžarska in njeno kmetijsko delavstvo.** Madžarska vlada je izdala odredbo, ki odreja za leto 1944 za kmetijsko delavstvo iste naravnne plače kakor so jih imeli doslej. Odredba je pa hkrati določila, da ostanejo za kmetijska dela določeni delavci tudi odslej v tem svojem delu, ki ga nikdo ne sme zapustiti.

× **Povečanje produkcije tekstilnih rastlin v Romuniji.** Romunsko kmetijsko ministrstvo je za leto 1944 predpisalo, da morajo kmetovalci širom države gojiti konopljo na 100.000, lan na 80.000 in bombaž na 100.000 hektarjev velikih ploskvah. To pomeni povečanje vseh tozadevnih posevkov napram lanskemu letu.

REDIN NEUES Pulver für den Wuchs und für die Mastung der Schweine
mit variiertem Erfolg
LENTALDRUGERIE EMIL DORR
14, Markt 14, Drau, Herrengasse 33

Handelsgeschäft

zu pachten gesucht! Anträge mit Angaben unter »Landgeschäft 343« an die »M. Z.« — Marburg-Drau. 77

Zu verkaufen

Zwei Pulte mit Schiebetüren u. Fächern, à 3,20 m lang, 72 cm breit, 1 m hoch, à 85 RM; Nachtkasten 18 RM, Schubladkasten 60 RM. zu verkaufen. Schillerstraße 8-I, Marburg-Dr. 85-3

Zu kaufen gesucht

Antäfel, Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft lautend jede Menge Alois Arbeiter. Marburg-Drau. Draugasse 5. 4

Briefmarkensammler sucht Marken sowie Sammlung zu kaufen. Auch Tausch erwünscht. Otto Koschull, Marburg-Drau, Herrengasse 46 II. 62-4

1 Paar kompl. Schistöcke (Bambus, über 1,20 m hoch, zu kaufen gesucht. Antr. an: Mitja Groznik, Eichtal (Untersteierm.). 86-4

Auf dunkler Strasse höflich sein

heißt ändern nicht ins Auge leuchten. Der Rücksichtsvolle läßt das blau gedämpfte OSRAM-Licht der Taschenlampe senkrecht nach unten fallen — immer nur zwei Schritt voraus, nicht weiter.

OSRAM

viel Licht für wenig Strom!

Pferd schon von 2 Jahren aufw. zu kaufen gesucht — R. Lirzer, Marburg, Bubakgasse 36. 95-4

Stellengesuche

Gesucht wird Säger u. eine Frau zur Kistenerzeugung und Landwirtschaft nach Zellnitz/Dr. — Ausführl. Antr. an: Firma Hans Göttlich, Marburg-Dr., Kärntnerstraße 128. 87-5

Müller, 43 Jahre alt, ledig, sucht sofortigen Posten möglichst bei Walzsteinmühle, oder kleinen Kunstmühle Jakob Sadrawetz — Saldenhofen 71. 83-5

Offene Stellen

Brave Hausgehilfin, frischer und froher Natur, wenn möglich mit Kochkenntnissen, findet in einem Landhaushalt guten Dienstplatz. Anzutr. bei Lesiak, Marburg/Dr., Badgasse 6. 96-6

Drei landwirtschaftl. Arbeitskräfte (Winzer) gesucht. Anzutr.: Schillerstr. 8-I. — Marburg-Drau. 84-6

Verschiedenes

Bandagen aller Art sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz-orthopädische Apparate. Leiblinden, Gummistrümpfe erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie. Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Drau, Meilingerstr. 3. 14

Schleife Rasiermesser u. Scheren. Kaufe alte Schirme oder tausche gegen Messer! Zimmermann Georg, Schleifer u. Schirmreparateur, Viktringhofgasse 5 — Marburg-Dr. 88-14

Fachmann

sucht Gut in jeder Größe zu kaufen. Bewilligung vorhanden. Angebote unter F. 7347 an ALA, München II. 71

Auch in der
Untersteiermark
erhalten Sie die guten
FELLMANN'S SAMEN
bei den grösseren Kaufleuten
FELLMANN'S SAMENHANDLUNG
G r a z 73

Wir geben den geehrten Volksgenossen bekannt, daß wir ab 1. Februar 1944 in

Polstrau neben der Pfarrkirche ein Fotoatelier u. Fotogeschäft eröffnen

Wir photographieren, entwickeln, kopieren, vergrößern und verkaufen Rollfilme, Platten, Papier, Chemikalien, Alben, Fotoapparate usw. — Im Einzelverkauf! Im Großverkauf! Wir empfehlen uns!

HOSIAN I. STEFAN, Fotobetrieb
Friedau a. d. Drau 91

FRIESEURE, ACHTUNG!

Deurerwellenpräparat und Komolhaarfarbe wieder erhältlich. DENK, Marburg Drau, Pettauerstr. 19.

Bekanntmachung

Alle Betriebsführer, die in der Zeit bis 1. August 1944 männliche oder weibliche Lehrlinge oder Anlernlinge einzustellen beabsichtigen, haben nach § 10 der 2. Verordnung über den Arbeitseinsatz in der Untersteiermark vom 12. Februar 1942 (Verordn.- u. Amtsbl. 66, S. 474) die Lehrstellen bei dem für ihren Betrieb zuständigen Arbeitsamt bis spätestens 1. März 1944 anzumelden. 92

Gleichzeitig weise ich daraufhin, daß nach der genannten Verordnung die Einstellung von Lehrlingen oder Anlernlingen, auch auf Probe, ohne vorherige Zustimmung des Arbeitsamtes unzulässig und strafbar ist.
Graz, den 5. Januar 1944.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark
Der Beauftragte für Arbeitsfragen:
DR. PFEIFER.

Danksagung

Für die Beweise herzlicher Anteilnahme anlässlich des schweren Verlustes meiner innigstgeliebten, unvergesslichen Gattin, Frau **JOSEFINE TAUSCHITSCH**, Kassenverwaltersgattin, sowie für die ehrende Beteiligung am Leichenbegängnis, der Werkkapelle und die schönen Kranz- und Blumenspenden, sagen wir allen Freunden und Bekannten innigsten Dank 94

Wöllan, den 18. Januar 1944.

Die tieftrauernden Hinterbliebenen:
Andreas TAUSCHITSCH u. Söhne.

Tüchtiger Winzer mit 4-5 Arbeitskräften sofort gesucht. — Anzfr.: Pirich, Tegetthoffgasse 21, Marburg-Dr. 79-6

Verkaufe Sitzbadewanne und klein. Fettkübel um 40. RM. — Ufergasse 23 — Marburg-Dr. 80-3

Wirtschaftlerin, ältere Person, rein, fleißig u. verlässlich, welche auch kochen kann, wird mit 1. Februar aufgenommen b. D. A. G. Weinbauverwaltung Alois Plautner, Ober-Suschitz 19, Post Wisell b. Rann. 67-6

Staatsangestellter, 30 Jahre alt, wünscht Bekanntschaft mit gesundem Mädchen, 24—28 J. alt! Auch Witwen sind nicht ausgeschlossen. Bildzuschriften unter »Stille Nacht« an die Verw. d. »Staj. Gosp.«. 66-12

Der am 7. Novemb. 1943 entführte Hund »Eris«, 32 cm hoch, weiß-braun und am Rücken schwärzlich gefleckt, mit langem Schweif, ist noch immer abgängig. Er wurde in Margarethen, Gemeinde Römerbad, gesehen, worauf zu schließen wäre, daß der Hund infolge d. dortigen Hundesperre irgendwo festgehalten wird. Bitte, gegen Belohnung d. Aufenthaltsort des Hundes an den Bahnhof Tüffer bekanntzugeben. 65-13

Übersetzungsbüro Dr. Micolini - Graz, Glacisstraße f. alle fremdsprachl. Dokumente und Briefe. 72-14

Prima Harmonika oder Rundfunkempfänger tausche gegen Schuhmacherzylindermaschine. Brunnendorf, Rudolf-Bernreiter-Gasse 20. 76-14

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß uns unser lieber Sohn und Bruder

JOHANN SCHRAMMEL

Grenadier

im Alter von 19 Jahren, am 31. Dezember 1943, bei den schweren Abwehrkämpfen an der Ostfront gefallen ist.

Ruhe Lieber in fremder Erde, Du wirst in unseren Herzen weiterleben! 90

Pragerhof, Schleinitz, den 19. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Maria und Stefan, Eltern; Josef, Bartholomeus und Stefan, Brüder; Aloisia, Paula und Amalie, Schwestern; Franz Neschmach, Schwager; Justine Schrammel, Schwägerin; Amalie, Nichte, und alle übrigen Verwandten.

In unfaßbarem Schmerz geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Sohn und Bruder

STANISLAUS JEWNISCHEK

Gefreiter

am 5. Dezember 1943, im Alter von 19 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.

Lieber Stanislaus, ruhe sanft in fremder Erde, denn wir werden Dich nie vergessen! Wer unseren Stanislaus gekannt hat, weiß, was wir an ihm verloren haben.

Obertal, Eichtal, Laibach, den 15. Januar 1944. 69

In tiefer Trauer: Johann und Johanna Jewnischek, Eltern; Viktor, Bruder, und alle übrigen Verwandten.

Hart und schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser, innigstgeliebter Sohn, Bruder und Onkel

ALOIS URSCHITSCH

Gefreiter in einem Jäger-Reg.

21 Jahre alt, nie mehr zu uns zurückkehren wird. Er fiel am 11. Dezember 1943 an der Ostfront.

Lieber Alois, ruhe sanft in fremder Erde! 93

Lapriach, den 16. Januar 1944.

In tiefster Trauer denken an sein Heldengrab:

Josef und Rosalia Urschitsch, Eltern; Martin, Leopold, d. Zt. in Wehrdienst, Anton und Josef, Brüder; Theresia, Angela und Erna, Schwestern, sowie alle übrigen Verwandten und Bekannten.

Schwer traf uns die Nachricht, daß unser einziger Sohn

JOHANN POGELSCHEK

Unteroffizier

im Alter von 17 Jahren am 21. Dezember 1943 an der Ostfront für Führer und Volk den Heldentod gefunden hat.

Erlachstein, den 12. Januar 1944. 70

In tiefer Trauer:

Michael und Maria Wuga geb. Pogelschek, Eltern; Ursula Jasbetz und Josefa Nadetotschin, Tanten.

Anstatt eines glücklichen Wiedersehens, erhielten wir die, für uns noch unfaßbare Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn, Bruder, Neffe und Schwager

OTTO FAKTOR

Uffz., Offz.-Anw. in einem G.-J.-Reg., Inhaber mehrerer Tapferkeitsauszeichnungen

nie mehr zu uns zurückkehren wird. Im Alter von 23 Jahren hat er sein Leben bei den schweren Kämpfen an der mittleren Ostfront im November 1943 für den Führer und Großdeutschland hingegeben.

Ruhe, lieber Otto, sanft in fremder Erde! Unser Schicksal legen wir in Gottes Hand.

Du wirst in unserem Herzen weiterleben! 68
Cilli, Wien, im Felde, im Januar 1944

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Josef und Angela Faktor, Eltern; Fini Leskoschek, Erna Hagger, Olga, Schwestern; Rudolf, Bruder; Ludwig Leskoschek, Uffz., Alfons Hagger, dzt. im Felde, Schwager. Im Namen aller Verwandten.

Vom tiefsten Schmerze gebeugt, geben wir allen Verwandten und Bekannten die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder, Schwager und Onkel

RUDOLF DORITSCH

Grenadier

im 22. Lebensjahre, am 1. September 1943, an der Ostfront den Heldentod gefunden hat.

Deine breiten Felder und stillen Wälder beweinen Dich in tiefster Trauer. 74

Vater und Mutter Doritsch, Eltern; Karl, Josef, Alois, Albert und Franz (d. Zt. bei d. Wehrm.), Brüder; Mitzl und Luzie, Schwestern, und die übrigen Verwandten.

In unfaßbarem Schmerze geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter, einziger Sohn und Neffe

OTMAR FRÖHLICH

Panzergranadier

am 20. Dezember 1943, im Alter von 19 Jahren, an der Ostfront sein junges, hoffnungsvolles Leben ließ und auf einem Heldenfriedhof begraben wurde.

Wer unseren braven Otmar gekannt hat, weiß, was wir an ihm verloren haben.

Lembach, Marburg-Dr., den 12. Januar 1944. 81

In tiefer Trauer denken an sein fernes Grab:

Michael Fröhlich und Maria geb. Wabitsch, Eltern; Konrad und Else Baumann, Onkel und Tante, und alle übrigen Verwandten und Kameraden.

Hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser lieber, guter Bruder

LEOPOLD FRASS

Grenadier

im 19. Lebensjahre, am 15. November 1943, seiner schweren, an der Ostfront erhaltenen Verletzung erlegen ist.

Er opferte sein junges Leben für Führer und Vaterland.

Pettaustraß bei Oberredkersburg, den 10. Januar 1944.

In tiefer Trauer:

Pukschitsch Elisabeth geb. Fraß, Schwester; Pukschitsch Franz, Schwager; Franz, Max, d. Zt. im Felde, Peter, Brüder, und Familie Wretsch. 75